

CDA	Pagina	Vraag	Antwoord
CDA-1	21	Stikstofuitstoot had gevolgen voor vergunningverlening en realisatie woningbouw. Kan inzichtelijk gemaakt worden om hoeveel projecten en aantallen huizen dit gaat?	Bij woningbouwprojecten waar stikstofdepositie op Natura 2000 gebied een rol speelt, is in de bij ons bekende gevallen tot een oplossing gekomen door een afgegeven vergunning ogv de Wet natuurbescherming (sinds 1 januari 2024: Natura 2000 activiteit) of door intern salderen (vergunningsvrij). Bijvoorbeeld: Westmade-Noord Bij het bestemmingsplan Westmade-Noord (500 woningen) is gebruik gemaakt van intern salderen waardoor realisatie van deze woningen doorgang kon vinden. Op het moment dat stikstofdepositie op Natura 2000 gebied in de weg staat bij beoogde ontwikkelingen, komt het (woningbouw)project wellicht niet tot een aanvraag omgevingsvergunning doordat het strandt in de voorbereidings- of verkenningsfase van ontwikkelaars. Daar zijn geen cijfers van.
CDA-2	37	Wat is hier de reden van? Kan het college een soortgelijke figuur voor warmte en totale energie doen toekomen?	De figuur met hernieuwbare energie is een verplichte BBV indicator uit de klimaatmonitor. Westland heeft minder duurzame electriciteitsbronnen dan landelijk. Landelijk wordt het aandeel hernieuwbare warmte nog niet gemonitord in de klimaatmonitor. We willen onderzoeken of we deze dat zelf kunnen ontsluiten en opnemen in de monitoring van de Westlandse Engerie Opgave
CDA-3	41	Dit voordeel is in totaal 1.233 Mln EUR. Er wordt echter maar 0,765 Mln EUR is de reserve verkeersprojecten overgeheveld. Kan het college een toelichting geven op welke projecten niet of minder zijn uitgevoerd, en wat de overwegingen zijn voor het bovenstaande verschil van ±0,5 Mln. EUR?	De regionale verkeersprojecten vergen meer tijd om samen met de partners te kunnen onderzoeken en uit te werken. Hierbij speelt ook mee dat veel bureaus een tekort aan capaciteit hebben waardoor vertragingen ontstaan. Hierdoor vallen de uitgaven in 2023 lager uit dan verwacht

CDA-4	46	Wat hebben we hiervoor in 2023 gedaan? Dit komt niet duidelijk naar voren, behalve dat vanuit het Erfgoedbeleid hulpmiddelen beschikbaar zijn.	Qua kunst in de openbare ruimte is Gravin Machteld op het plein in 's-Gravenzande teruggeplaatst, is de laatste van de drie Woerdeenden geplaatst in Naaldwijk en is de Fonteinvis in het Hofpark geplaatst. Qua erfgoed zijn in 2023 meerdere informatieborden bij erfgoedlocaties zoals monumenten opgehangen en is het eerste historische centrumbord in Naaldwijk geplaatst. Deze borden verschaffen informatie over erfgoed en vergroten daarmee de zichtbaarheid ervan. Het erfgoedbeleid is door wisseling van de wacht in personeel nog niet herijkt. Het concept erfgoedbeleid is gereed wat in samenspraak met het historisch veld tot stand is gekomen. Deze wordt naar verwachting aan de Raad na het zomerreces aangeboden. In de nieuwe erfgoednota staat onder andere opgenomen dat er een nieuwe inventarisatie van erfgoed zal plaatsvinden naar de maatstaven van de nieuwe Omgevingswet. Op basis van de nieuwe inventarisatie kunnen vervolgens (in samenspraak met het historisch veld en andere belanghebbenden) richtlijnen worden opgesteld om aan te geven wat als specifiek Westlands erfgoed kan worden erkend.
CDA-5	51	Zijn dit twee verschillende vormen van dagbesteding of wordt de bij het als tweede punt genoemde 'project doelmatigheid' dagbesteding ook heroverwogen?	Het betreft hier eenzelfde instrument. Dit geldt slechts voor de inwoners die extra aandacht nodig hebben om de afstand te verkleinen of bij grote afstand te begeleiden. Het instrument dagbesteding wordt in de brede context van re-integratie niet heroverwogen.
CDA-6	60	Bij de grafiek Lopende re-integratievoorzieningen wijkt Westland sterk af van het landelijk gemiddelde. Hoe kan dit verklaard worden?	Dit komt doordat het uitkeringsbestand in het Westland relatief laag is ten opzichte van het landelijke beeld. Het uitkeringsbestand beslaat gemiddeld 1,1 procent van de Westlandse bevolking waar dit landelijk 4,7 procent is. Dit werkt door in het aantal lopende re-integratievoorzieningen.
CDA-7	71	Hoe? Het blijft heel algemeen wat er nu precies is gedaan. In algemene zin worden er woorden gebruikt in deze paragraaf die impliceren dat er geen middel onbeproefd gelaten wordt, maar ik waag dat te betwijfelen (zie ook hieronder). E.g. "We zetten onverminderd in op X en Y", maar dat wordt vervolgens niet concreet gemaakt. Dat maakt het lastig controleren.	Het probleem van ondermijnende criminaliteit is dat de aanpak ervan afhankelijk is van het zichtbaarheid. Daarom wordt er geïnvesteerd in de herkenning van het fenomeen. Met betrekking tot het maximaal inzetten van instrumentarium: als het (juridische) haalbaar is om bestuursrechtelijke maatregelen te nemen wordt dat gedaan. Hiernaast vindt er elke week afstemming plaats tussen politie en gemeente over signalen van ondermijnende criminaliteit en de best passende aanpak daarvan. Wanneer maatregelen worden opgelegd wordt er door middel van een persbericht over gecommuniceerd.
CDA-8	85	Worden verenigingen benaderd of ligt de verantwoordelijkheid van het aanvragen van deze compensatie bij de verenigingen neergelegd?	De verantwoordelijkheid voor het aanvragen van de OZB-compensatie ligt bij de verenigingen.
CDA-9	86	Heeft dit betrekking op de Hoge Bomen?	Ja. Tijdens de renovatie zijn diverse gebreken aan het licht gekomen. deze zijn niet toe te rekenen aan de renovatie in uitvoering.
CDA-10	97	Voor pompen en gemalen zijn de kosten voor energie veel hoger uitgevallen. Wat voor consequenties trekt het college hieruit?	Als gevolg van meer neerslag hebben de pompen en gemalen meer draaiuren gemaakt. Als gevolg van marktontwikkeling zijn de prijzen verhoogd.

CDA-11	99	Graag uitleg hoe deze reserve wordt opgebouwd	Op pagina 224 van de jaarrekening treft u de toelichting bij deze reserve aan. Aanvullend: een uit een reserve gedekte investering mag op grond van het BBV niet in 1x worden verrekend met de desbetreffende reserve. De kapitaallasten moeten gedurende de levensduur geleidelijk ten laste van de reserve worden gebracht. Om te voorkomen dat er gedurende lange tijd optisch een reserve blijft bestaan waarover nog vrijelijk beschikt kan worden, wordt het te dekken investeringsbedrag overgeheveld naar de (beklemd) reserve investeringen met een maatschappelijk nut.
CDA-12	116	De kadernota stelt vervolgens dat er 150K gereserveerd wordt "vooruitlopend op besluitvorming". Welke scenario's lagen er eerst voor om dit niet te doen, en waarom in de kadernota wel?	De huidige invulling van de ombudsfunctie via de Nationale Ombudsman is minder kostbaar (circa 30.000 per jaar). Aansluiting bij bijvoorbeeld de Ombudsman Rotterdam kost circa 60.000 per jaar. Het opzetten van een eigen lokale ombudsfunctie kost minimaal 150.000 per jaar. Voorts heeft een lokale ombudsfunctie dezelfde rol als behandeling van klachten door de Nationale Ombudsman of ander ombudslotet. In alle gevallen moet eerst de klachtenprocedure van en bij de gemeente worden doorlopen. Het gaat om de behandeling van klachten in de zin van Hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb)
CDA-13	117	Beleid dat beter aansluit op de behoeften van inwoners EN Draagvlak onder inwoners voor beleid groeit. Hoe is dit meetbaar gemaakt?	De online participatietool OpenStad is aangeschaft om bij alle participatietrajecten bewoners te betrekken bij participatietrajecten. In 2024 wordt deze tool in gebruik genomen. De resultaten van de participatietrajecten worden op de website van de gemeente gepubliceerd.
CDA-14	119	Hoeveel jongeren hebben zich in 2023 aangesloten bij deze vereniging?	Jong Westland is geen vereniging waar collega's zich voor moeten aanmelden. Het bestuur dat bestaat uit een voorzitter, een secretaris, een penningmeester en een activiteiten coördinator. Zij organiseren elke maand activiteiten waarvoor elke medewerker onder de 35 jaar zich kan aanmelden. Deze activiteiten zijn breed van aard: Fit = sportactiviteit, Werken bij = een bezoek aan het werk van een collega, Ontwikkel jezelf = workshop bij de talentencoach, In de buurt = een project bezoeken (bijv. het bijwonen van een presentatie van het FloraCampus) en Lekker lokaal = een bedrijfsbezoek waarbij het uitgangspunt blijft om de betrokkenheid bij de organisatie en collega's te vergroten tegen lage kosten.
CDA-15	128	Voor de OZB wordt geen uitleg gegeven hoe dit komt. Hoe komt het dan de opbrengst daar hoger is dan geraamd?	De totale meeropbrengst voor de OZB bedraagt € 64.000. Dit betreft slechts een marginale afwijking van 0,18%.
CDA-16	129	Hoe is dit bereikt? Of zitten hier ook oninbare vorderingen bij die inmiddels zijn afgeboekt? Uit welk soort belastingen/leges of heffingen bestaat deze post voor het grootste gedeelte?	Dat is bereikt door strak in te vorderen. Er zitten inderdaad ook nog oninbare vorderingen bij die inmiddels zijn afgeboekt. Dat is een regulier proces. Het grootste deel bestaat uit OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing.
CDA-17	129-130	De norm is in 2023 niet gehaald wegens personeelstekort. Wat heeft het niet halen van de norm voor gevolgen voor de aanvrager?	De aanvrager heeft gemiddeld langer dan gebruikelijk moeten wachten op de beslissing op het verzoek om kwijtschelding. Financieel en juridisch heeft dit geen gevolgen gehad voor de aanvrager.
CDA-18	131	Welke reserve wordt hier mee bedoeld?	Hier wordt bedoeld de reserve Tariefegalisatie afvalstoffenheffing.
CDA-19	132	Wordt hiermee het kunststof en papier dat zich tussen het restafval bevindt, bedoeld of de aparte inzameling en opbrengst van kunststof en oud papier?	Nee, het betreft het bron gescheiden materiaal. Hiervoor geldt wel een nuance op PBD. Restafval wat binnen de kernen is ingezameld wordt nagescheiden. Hieruit komt ook een stroom PBD voort.

CDA-20	133	Deze uitleg lijkt tegenstrijdig: Minder kosten dan begroot door gestegen kosten? Kan dit worden uitgelegd?	Waar nu abusievelijk minder staat, had meer moeten staan.
CDA-21	135	Wat is hier een mogelijke verklaring voor? Of zien we begin 2024 een stijging?	Een verklaring hiervoor is niet zomaar te geven. Vanaf 2024 verlopen de eerste documenten met 10-jarige geldigheid. Dit betekent dat veel burgers vanaf 2024 hun documenten kunnen gaan vernieuwen en er een toename zal zijn van het aantal af te geven reisdocumenten.
CDA-22	137	Wat is deze berekeningswijze en is deze wel toegestaan?	Op basis van het te verwachten (realistische) aantal aanvragen voor evenementen wordt een begroting opgesteld. Hiervoor worden (vaste) personeelskosten gemaakt. Wanneer achteraf blijkt dat deze uren niet volledig worden gerealiseerd en dit een structureel karakter heeft, dan worden deze uren (en kosten) in een volgende begroting anders toegerekend. Dat is toegestaan en is in lijn met de BBV (Besluit begroting en verantwoording gemeenten).
CDA-23	137	Betaalt de horeca die een deel van de pleinen als terras gebruiken ook leges? Zo ja; worden deze op basis van het aantal meters geheven of op een andere wijze?	Horecaondernemers betalen geen huurgeld voor gemeentegrond (of precario). Voor het behandelen van een aanvraag (=slechts meldplicht) om een terras te exploiteren hoeft men ook geen leges te betalen.
CDA-24	166	Hoe komt dit en hoe wordt dit in de toekomst voorkomen? (we zien geen beheersmaatregelen met betrekking tot dit programma terug)	Bij het opstellen van de jaarrekening is de voorziening pensioenen wethouders doorgerekend. Daaruit bleek dat er een extra dotatie noodzakelijk was. Dit had eerder in het jaar kunnen plaatsvinden en via de voortgangsrapportage gemeld kunnen worden. De kosten voor verkiezingen vielen hoger uit dan geraamd en dat is niet tijdig gemeld aan de raad. Onder beheersmaatregelen is beschreven dat het college overweegt om een eindejaarsbrief op te stellen, waarmee de onrechtmatigheden in elk geval genoemd worden en daarmee acceptabel. Als de brief wordt voorzien van een begrotingswijziging dan is het onrechtmatigheidsknelpunt opgelost.
CDA-25	195	Heeft de post van € 1.360.000 voor chaletwoningen betrekking op zowel de in gebruik zijnde zoals aan de Haagweg in Monster en de in de opslag in De Lier gestalde chalets of betreft dat alleen wat in de opslag staat? Heeft de post alleen betrekking op de chaletwoningen zelf of zijn daarin de opslag- en bewakingskosten inbegrepen?	Dit betreft de aankoop van de 38 chaletwoningen welke in afwachting van een nader te bepalen locatie geplaatst worden.
CDA-26	228	Wat is het verhaal van het BTW-voordeel uit 2021 wat in deze voorziening is gestort?	Voor het bepalen van de hoogte van de afvalstoffenheffing wordt o.a. de btw toegerekend. Het btw-bedrag zoals staat vermeld op pagina 228 is het bedrag dat doorgerekend is aan de heffing in 2023 en niet in 2021. Hierbij is per abuis het verkeerde jaartal weergegeven.
CDA-27	253	Is de genoemde uitkoopregeling van woningen onder hoogspanningsleidingen afgerond of volgen er meer kosten?	Alle woningaankopen zijn afgerond. De laatste acties worden daarvoor nu uitgevoerd. Dit betreft nog enkele kosten voor de afronding.
CDA-28	253	Waardoor wordt de forse overschrijding op deze post veroorzaakt? Worden aanvragen meer in detail of anders beoordeeld en/of zijn er veel meer projecten die beoordeeld moeten worden? Is dit een post ambtelijke kosten of inhuur extern advies of een combi daarvan?	De oorzaak is een combinatie van factoren. Meer aanvragen en complexer van aard, waardoor meer beoordelings- en advieswerk is besteed. Het betreft zowel interne uren als externe inzet en onderzoek, dus een combinatie.
CDA-29	254	€157.000 kosten voor gemeente. Leg uit svp?	Het betreft de kosten van inhuur voor het uitwerken van beleid voor het huisvesten van arbeidsmigranten.

CDA-30	259	Een erg summiere beschrijving van de acceptabele onrechtmatigheden. Zouden wij daar een uiteenzetting van kunnen krijgen?	Flora Campus gaat om afgerond 5 miljoen. Met de vaststelling van het MIP in december is een nieuw overzicht van investeringen door de raad vastgesteld met bijbehorende kredieten. De begrotingswijziging bij het besluit betrof 2024 en verder. Over 2023 valt een aantal kredieten hoger uit dan oorspronkelijk was geraamd en is daarmee onrechtmatig (omdat er geen bijstelling over 2023 heeft plaats gevonden). Volgens de financiële verordening is er sprake van acceptabele onrechtmatigheden als het geheel binnen het totaal beschikbaar gestelde krediet blijft. En met de vaststelling van het MIP zijn de totale kredieten herzien. Hiermee is voor een groot deel van de overschrijdingen in 2023 sprake van acceptabele onrechtmatigheden, omdat er vanaf 2024 nieuwe krediet bedragen zijn vastgesteld. De investeringen die in 2023 als onrechtmatig (en niet acceptabel) zijn aangemerkt, zijn toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.
CU-SGP	Pagina	Vraag	Antwoord
CU-SGP-1		Hoe verklaart het college dat de begrotingsomvang in 2023 fors (met € 27 mln.) is afgenomen (van € 394 mln. in 2022 naar € 367 mln. in 2023?) Komt dit door beleidsingrepen of door andere oorzaken? Betekent deze daling dat ambities naar beneden zijn bijgesteld?	De in de vraag genoemde bedragen worden niet herkend. De begrotingsomvang exclusief reservemutaties (lasten) is € 355 mln. en in 2023 is dit € 402 mln. Er is geen sprake van een daling.
CU-SGP-2	4	Hoe kan gesteld worden dat de gemeente Westland financieel gezond is terwijl de komende jaren algemene bezuinigingsmaatregel van 2% nodig is en gesproken werd over een ravijn in 2026? Aangezien het eigen vermogen is afgenomen en de schuldpositie is verslechterd, is de financiële gezondheid verslechterd ten opzichte van 2022. De solvabiliteitsratio is afgenomen van 37,3% in 2022 naar 35,8% in 2023. Is de verbeterde buffer (p.7) voldoende om de toekomstige tekorten het hoofd te bieden?	De gezondheid van Westland wordt gemeten aan de hand van kengetallen op balansdatum. Deze kengetallen geven aan dat in basis Westland een gezonde financiële positie heeft.
CU-SGP-3	7	Er wordt in de tekst gesproken over een resultaat van € 0,5 mln. Het resultaat is € 8 mln. waarbij het voorstel is hiervan € 7,5 toe te voegen aan bestemmingsreserves en er € 0,5 miljoen resteert dat aan de algemene reserve wordt toegevoegd	De term resultaat kan bij gemeenten verschillende betekenissen hebben. Het genoemde exploitatieresultaat van € 8 mln. bevat verschillende onderdelen die een specifiek, incidenteel karakter hebben, zoals de vrijval van een voorziening deelnemingen en niet bestede incidentele budgetten voor activiteiten waarvoor het college voorstelt die in 2024 alsnog uit te voeren. Wanneer het genoemde resultaat van € 8 mln. 'geschoond' wordt, blijft van deze posten een reëel eindresultaat over van € 0,5 mln.
CU-SGP-4	8	Positief resultaat op WMO van € 4,3 miljoen. Toegelicht wordt dat de werkelijke groei van het aantal cliënten achterblijft bij de begroting en dat zorgzwaarte ontwikkeling lager ligt dan geprognosticeerd. Is het college van mening dat de WMO-zorg in control is, ofwel worden de mensen geholpen die er recht op hebben en het nodig hebben?	Inwoners die een aanvraag doen worden altijd geholpen. De groei van het aantal zorgaanvragen is een landelijke ontwikkeling. 80% van de gemeenten heeft daar mee te maken. Niettemin hebben we deze groei niet correct ingeschat, wat nu leidt tot een overschot. Daarom gaan we extra monitoren op onze uitgaven en zullen u daarover informeren.

CU-SGP-5	22 /36	De gemeente heeft in 2023 per saldo € 1 miljoen besteed aan volkshuisvesting en € 158 K aan de huisvesting van arbeidsmigranten (p.39). Kan een specificatie gegeven worden hoeveel hiervan is besteed en (van de Rijksoverheid) ontvangen aan/voor starters, statushouders, vluchtelingen (Oekraïens en overig) en arbeidsmigranten, inclusief de aantallen begroot en gerealiseerd? Kan het college aangeven hoeveel arbeidsmigranten die per 1/1 en 31/12 2023 werkzaam waren in het Westland in het Westland zelf werden gehuisvest en hoeveel daarbuiten?	In Westland wonen ca. 5000 personen met de kenmerken van een arbeidsmigrant. In Westland werken, afhankelijk van het seizoen 16.000-18.000 arbeidsmigranten.
CU-SGP-6	22	Wat zijn de effecten voor de doorstroming door nieuwbouw in De Lier?	In De Lier zijn er de afgelopen jaren in alle prijscategorieën woningen toegevoegd en er komen er nog meer bij. Woningen worden toegewezen aan starters (zij laten geen woning achter) of doorstromers In dat laatste geval betekent het dat er een verhuisketen op gang komt en er doorstroming plaats vindt. In De Lier zal het aantal doorstromers waaraan verkocht en verhuurd is hoger liggen dan het aantal starters.
CU-SGP-7	25	Kan het college toelichten waarom het aantal van 610 nieuwbouwwoningen minder is dan het begrote aantal van gemiddeld 800 per jaar? Hoe wordt dit de komende jaren ingehaald?	De gemeente heeft in de meeste projecten een faciliterende rol. Projecten kunnen vertragen door allerlei externe ontwikkelingen. De stikstofdiscussie en andere wetgeving, stijgende bouwkosten, capaciteitsproblemen etc hebben gezorgd voor vertraging in de woningbouw. De afgelopen jaren hebben we gemiddeld 650 woningen per jaar gerealiseerd. Het doel is om 8.100 woningen aan de woningvoorraad toe te voegen in de periode 2020-2030. Voor de resterende periode 2024-2030 gaat het nog om circa 5.700 woningen. Er staan programmatisch nog 7.700 woningen in projecten gepland zoals ook in de RIA Gebiedsontwikkelingen van 10 april is gemeld. Uitgaande van een planuitval en planuitstel van gemiddeld 20% betekent dit dat het doel in 2030 kan worden gehaald.
CU-SGP-8	28	Hoe verklaart het college dat de lasten en baten van gebiedsontwikkeling meer dan de helft lager uitkomen dan begroot en gerealiseerd in 2022? Waarom heeft het college haar forse ambities niet waar kunnen maken?	In 2023 is minder grond afgenomen door de grondbanken dan in 2022. Vanwege de sterk gestegen rente in 2023 heeft OBWZ ingezet op afbouw van haar externe kredietfaciliteit waardoor er minder liquiditeit was om gronden af te nemen

CU-SGP-9	39	De lasten van mobiliteit en energietransitie blijven meer dan de helft achter op de begroting. Hoe verklaart het college met name de vertraging in de energietransitie? Wat is effectief bereikt in 2023 met het geld voor de energietransitie in termen van CO2-uitstoot?	De regionale verkeersprojecten vergen meer tijd om samen met partners te kunnen onderzoeken en uit te werken. Hierbij speelt ook mee dat veel bureaus een tekort aan capaciteit hebben waardoor vertragingen ontstaan. Hierdoor vallen de uitgaven in 2023 lager uit dan verwacht De prestatie over 2023 is weergegeven in het jaarplan 2024 Westlandse Energie Opgave. Het financiële beeld is sterk vertekend doordat het rijk laat in 2023 specifieke uitkeringen toekende. Deze middelen zijn nog maar voor een beperkt deel aangewend. De middelen mogen de komende jaren nog worden ingezet. Bij mobiliteit is er sprake van vertragingen. Betreft vooral de regionale projecten. Hier is nader en verdiepend onderzoek nodig om andere maatregelen om knelpunten en kostenstijgingen op te kunnen lossen/vangen.
CU-SGP-10	47	Verbetering dienstverlening KCC; wat wordt er gedaan om de communicatie tussen KCC en organisatie te verbeteren; zij zijn het eerste aanspreekpunt en moeten goed geïnformeerd zijn?	Wij zijn gestart met het voeren van verbindingsoverleggen. Tijdens deze verbindingsoverleggen gaan team KCC, team Communicatie en de backofficeafdelingen met elkaar in gesprek inzake de bereikbaarheid en de interne en externe communicatie.
CU-SGP-11	48	Inburgering: de meeste intakes werden afgenomen binnen de daarvoor gestelde termijn. Bij hoeveel % lukte dat niet binnen de termijn en wat is daarvan de reden?	Dit is bij 40% van de aanvragers niet gelukt. Het administratieve proces vergt veel inspanning en intern wordt gewerkt aan verbetering van dit proces.
CU-SGP-12	49	Uitkeringen: stijging aantal bijstandsgerechtigden. De verwachting is dat dit incidenteel is. Graag toelichting waarom dit incidenteel is?	Incidenteel slaat hier op het financiële tekort en niet op het aantal. Dit tekort is incidenteel omdat de rijksvergoeding die we in 2024 krijgen, fors hoger ligt dan in 2023. Hiermee kunnen naar verwachting de bijstanduitgaven gedekt worden.
CU-SGP-13	52	Projectleider aangesteld voor project 'grip op de kosten in de jeugdhulp'. Wat is de stand van zaken? Wat zijn de voorstellen voor maatregelen om grip op de kosten te krijgen met behoud van het uitgangspunt dat jongeren die hulp nodig hebben deze ook krijgen?	De eerste maatregelen die genoemd zijn, zijn gericht op de instroombeperking in de jeugdhulp en uitstroombevordering. Hierover is uw raad geïnformeerd via een raadsinformatiebrief (nr. 1161). Deze maatregelen zijn verwerkt in nieuwe beleidsregels en nadere regels die sinds 19 april 2024 van kracht zijn.
CU-SGP-14	63	Punt 11 huizen van de buurt en welzijnsorganisaties en punt 25 transformatie sociaal domein: graag een toelichting op de stijging lasten tussen begroting 2023 na wijzigingen en de rekening 2023?	Het betreft diverse uitgave aan o.a. De Noviteit, aangezien het gehele beheer en onderhoud per 1/1/23 terug is gekomen bij de gemeente. Hier was niet op begroot. Ook de latere bijstelling is lopende boekjaar 2023 onvoldoende gebleken. Onverwachte storingen zijn verholpen en acuut benodigde vervangingen zijn uitgevoerd als gevolg van achterstallig onderhoud. Op pagina 65 van de jaarrekening staat de cijfermatige tabel met een toelichting per product van de verschillen zoals u vraagt.
CU-SGP-15	62	Zie ook p.8. Er is minder besteed (€ 24,6 mln.) aan WMO dan begroot (€ 28,6), maar aanzienlijk meer dan in 2022 (€ 14,0 mln.). Hoe verklaart het college deze grote stijging?	In de jaarrekening van 2022 had de begroting een andere indeling dan de huidige begrotingsindeling zoals ook opgenomen in de jaarrekening 2023. Hierdoor zijn er voor 2022 maar een deel van de gegevens overgenomen in het overzicht. Het juiste bedrag voor 2022 had 22,2 mln moeten zijn

CU-SGP-16	64	De gemeente heeft in 2023 € 5,7 mln. verdiend (lasten: € 10,7 mln., baten € 16,4 mln.) aan de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Hoe verklaart het college dat? Waar is deze € 5,7 mln. naartoe gegaan?	Opvang vluchtelingen Oekraïne Het klopt dat de gemeente in 2023 fors geld heeft overgehouden op de opvang Oekraïne. Dit beeld dient nog wel genuanceerd te worden. Bij de oude regeling werd er per opvangplek een normvergoeding verstrekt van € 83,- ter dekking van de kosten voor gemeentelijke opvang. Dat de kosten voor 2023 hiermee ruimschoots gedekt zijn is ook door het Rijk onderkent. Voor 2024 is de normvergoeding met € 22,- verlaagd naar € 61,- en worden de kosten voor leefgeld vergoed op basis van werkelijk gemaakte kosten. Daarnaast zijn er in 2023 gemiddeld 33 Oekraïners opgevangen in het Hotel Fletcher, waarmee een deel van het nadeel bij de opvang van statushouders wordt opgevangen. Een verdere nuancering is dat ten behoeve van de opvang van Oekraïners er chalets zijn aangekocht die over 10 jaar worden afgeschreven, terwijl de opvangduur korter is en daarmee kosten naar de toekomst zijn verschoven. De verwachting is dat na afloop van de opvang van de Oekraïners, de chalets volledig zijn afgeschreven en er aanzienlijke kosten gemaakt dienen te worden om de opvanglocaties te herstellen naar de oorspronkelijke staat van onderhoud. Bij de strategische aankoop van het hotel Carlton Fletcher is in de Raad van 22 maart 2023 besloten om ter afdekking van de risico's, een bestemmingsreserve "Opvanglocaties" ter grootte van 3.925.000 euro in te stellen ten laste van de algemene reserve. Bij de jaarrekening 2023 is het positieve verschil van € 6,453 miljoen tussen de ontvangen rijksmiddelen en de kosten van de opvang Oekraïne gestort in deze reserve.
CU-SGP-17	83	Het absoluut verzuim in het Westland is in 2022 explosief gestegen. Wat is hiervan de oorzaak, wat is de situatie in 2023 en wat heeft het college gedaan om dit in te dammen?	Tegenwoordig wordt geautomatiseerd geregistreerd. Dit is van invloed op het percentage 'Absoluut Verzuim' en verklaart zowel landelijk als in Westland de toename. Kinderen worden geregistreerd onder absoluut verzuim, zodra ze wél zijn ingeschreven in de gemeente, maar vier weken of meer van een schooljaar niet zijn ingeschreven op school, noch daarvoor vrijstelling hebben ontvangen, noch een geldige startkwalificatie hebben.
CU-SGP-18	96	De lasten afvalverzameling zijn € 1 mln. lager dan begroot, maar € 1,6 mln. hoger dan in 2022. Kan het college een specificatie geven van deze € 1,6 mln.? Hoeveel meer of minder plastic is in 2023 gescheiden ten opzichte van 2022?	Zie bijlage: CU-SGP-18 Beantwoording tech. raadvragen Jaarrekening 2023
CU-SGP-19	102	De lasten bestuur zijn hoger dan begroot maar ook fors hoger dan in 2022, meer dan een verdubbeling van € 1,2 naar € 2,4 mln. Kan dit nader worden gespecificeerd (beveiliging, vervoer, representatiekosten)?	De afwijking is toegelicht op naastgelegen pagina 103. Tegen over de hogere lasten van € 719.000 staan ook extra baten ter hoogte van € 560.000.

CU-SGP-20	122	Het percentage externe inhuur is licht gedaald van 23,2% naar 22,4% maar nog steeds aanzienlijk. Bijna een kwart van de loonkosten wordt uitgegeven aan externen. Hoe verklaart het college dat en hoe gaat het college dit terugbrengen naar de Roemernorm van 10%	De inhuurkosten ten laste van het P-budget zijn in 2023 procentueel lager dan in 2022. Verder stijgt de inhuur ten laste van de materiele budgetten licht met 0.1 procentpunt ten opzichte van 2022. Zoals eerder vermeld deden we in 2023 geen beroep op inhuur via een calamiteitenbudget. De inhuur is toe te schrijven aan de krappe arbeidsmarkt, minder beschikbaar personeel, toenemende vergrijzing en betere arbeidsvoorwaarden bij profit organisaties. Daarnaast hebben we in 2023 te maken gehad met nieuwe uitdagingen zoals de energiecrisis, tekort aan woningen, crisisopvang Oekraïners, gewijzigde wet- en regelgeving en overige extra taken. Deze extra taken kunnen niet gestapeld worden op het al volle werkpakket van de eigen medewerkers. Da betekent dat hiervoor vaak externe expertise of vervanging nodig is. Het college kiest ervoor om voorrang te geven aan het op peil houden van dienstverlening.
CU-SGP-21	123	Overhead – facilitair: graag een toelichting op de stijging kosten?	De stijging in 2023 bestaat voor een deel uit een inflatiecorrectie van € 36.000 en daarnaast uit (incidentele) budgetten voor Documentaire Informatievoorziening en KIBIOO (Klant in beeld Informatie op orde) van in totaal € 346.000.
CU-SGP-22	178	In hoeverre hebben de verliezen van Westlandse Zoom en het Nieuwe Westland consequenties voor de projecten en woningzoekenden? Graag toelichting	Voor de risico's (en ook de kansen) heeft de gemeente een voorziening gevormd die jaarlijks wordt geactualiseerd en fluctuaties in het financiële resultaat worden opgevangen. Dus eventuele verliezen hebben geen invloed op de voortgang projecten en dus ook niet op de realisatie van woningen.

CU-SGP-23	181	Patijnenburg leed in 2023 een verlies van € 616.153,-. 23-A Kan het college dit verlies toelichten en ook de resultaten over de jaren 2020 t/m 2022 betrekken? 23-B Wat betekent de transitie van Patijnenburg voor de ondersteuning aan mensen die op de hulp van Patijnenburg zijn aangewezen? 23-C Hoeveel mensen heeft Patijnenburg in 2023 geholpen aan nieuw beschut werk, hoeveel aan een re-integratietraject en hoeveel aan een inburgeringstraject?	SGP-23 a Patijnenburg leed in 2023 een verlies van € 616.153,-. Kan het college dit verlies toelichten en ook de resultaten over de jaren 2020 t/m 2022 betrekken? Het tekort van -€ 740K aan de inkomstenkant wordt in 2023 veroorzaakt door achterblijvende inkomsten op bijna alle producten die Patijnenburg levert. Daarnaast worden meer kosten gemaakt door de transitie van Patijnenburg die is beschreven in het veranderprogram On the Move. Dit is een landelijk probleem. Het Rijk stelt daarom komende jaren extra middelen beschikbaar. Zoals ongeveer elke organisatie heeft Patijnenburg te maken met hogere kosten als gevolg van loonstijgingen en inflatie. Dit sluit aan bij het tekort in 2022 dat ook veroorzaakt werd door het achterblijven van de opbrengsten van productie, maar toen nog deels gecompenseerd werd door vergoedingen in verband met Corona.. SGP-23 b De wettelijke opdracht is met de invoering van de Participatiewet veranderd. Sociaal werkbedrijven zoals Patijnenburg hebben niet langer de opdracht om voornamelijk arbeidsmatige dagbesteding te bieden. Meer inwoners met een beperking worden nu naar de arbeidsmarkt begeleid waar zij, eventueel met ondersteuning en begeleiding aan de slag gaan bij reguliere werkgevers. Dit betekent dat de dienstverlening ook verandert. Voor de transitie van klassiek Sociaal Werkbedrijf naar eigentijds Sociaal Ontwikkelbedrijf was jarenlang onvoldoende budget beschikbaar. Het Rijk heeft dat erkend en stelt komende jaren extra middelen beschikbaar. Wij gaan er van uit dat dit betekent dat Patijnenburg in staat zal zijn om meer inwoners die door een beperking een afstand hebben tot betaald werk op een wijze die past bij de wettelijke opdracht zal kunnen begeleiden naar werk. SGP-23 c De resultaten van Patijnenburg zijn opgenomen in het jaarverslag van Patijnenburg. Daaruit blijkt dat rond de 140 inwoners (instroom over heel 2023 was rond de 250, dit zijn ook inwoners die bijvoorbeeld eind van dat jaar ingestroomd en in 2024 begeleid worden) zijn begeleid naar werk. Dit is inclusief inburgering. We zijn met Patijnenburg in gesprek om het onderscheid in dienstverlening (beschut, reguliere re-integratie,
CU-SGP-24	188	NV Juva: graag toelichting op stand van zaken dividend.	Het in 2023 ontvangen dividend over het jaarresultaat 2022 was € 8,3 miljoen. Voor de langere termijn zijn in 2023 afspraken gemaakt voor een jaarlijkse dividendontvangst van € 6,9 miljoen. Aan het einde van 2024 worden deze afspraken geëvalueerd aan de hand van het nieuwe bijgestelde meerjarenplan.
D66	Pagina	Vraag	Antwoord

D66-1	5	In Poeldijk, Honselersdijk en Kwintsheul startten we met de pilot voor de wijkmanagers. De wijkmanagers vormden het eerste aanspreekpunt bij vragen en opmerkingen over het buurtbeheer en de openbare ruimte (blz 5) Wat zijn de belangrijkste bevindingen van de pilot wijkmanagers in Poeldijk, Honselersdijk en Kwintsheul, en hoe worden deze toegepast in toekomstige projecten? Zijn er plannen om deze pilot uit te breiden naar andere wijken?	De pilot is succesvol gebleken en zal regulier worden uitgevoerd en uitgerold in heel Westland. De burgers stellen veelsoortige vragen aan de wijkmanagers. Wanneer de wijkmanagers in de wijk zijn (infowagen, statafel, beachflag) worden vragen en ook zorgen gedeeld. Soms gaat het zelfs louter om "een praatje". Gebleken is dat er vragen worden gesteld over de openbare ruimte (het oorspronkelijke doel), maar ook over bijvoorbeeld veiligheidsaspecten (overlast e.d.). Deze vragen worden uitgezet via de leefbaarheidskringen. Vragen die horen bij bijvoorbeeld het SKT worden daar uitgezet.
D66-2	5	In mei nam de gemeenteraad het Actieplan Groen = Goud aan. (blz 5) Wat zijn de specifieke projecten die onder het actieplan "Groen = Goud" al zijn gestart in 2023?	Fysieke projecten -Onderzoek gestart 2 Voedselbossen (de Lier en Monster) -2 groenblauwe schoolpleinen gerealiseerd (Basisschool de Blinkerd in Monster en Basisschool Blink in 's-Gravenzande) -2 Tiny Forest aangelegd, (Poeldijk en Naaldwijk) -Onderzoek gestart bomencamping op bedrijventerrein Honderdland -Voorbereiding extra vergroening Natte Ecologische Zone Honderdland -Bijenhotels plaatsen in diverse wijken inclusief monitoring voor 5 jaar van de bijenstand i.s.m. Universiteit Wageningen -Voorbereiding gestart vergroenen deel Maasdijk -Project Groene Stad Challenge kansenkaarten zinloze verharding, meer bomen opgeleverd. -Voorbereiding vergroening deel centrum Wateringen Gestarte educatie projecten -Prinsenbos en Wollenbrand, (lesmateriaal beschikbaar gesteld) -Kreekboerderij (lessen op de kinderboerderij) -Zandmotor, (lessen op het strand) -De tuin op stip (educatie over dierleven in de tuin) -Meer bomen in Westland (stimuleren inwoners voor bomen in eigen tuin) -Groen doen in de klas (schooltuinieren promoten) -Schooltuinieren (beschikbaar stellen van lespakketten)
D66-3	13	Een van de belangrijkste veranderingen is de invoering van de Omgevingswet per 1-1-2024, waarvoor de processen en IT-systemen in 2023 zijn ingevoerd. Doel van de wet is om een aantal belangrijke verbeteringen te bereiken, waaronder verminderen onderzoekskosten en snellere besluitvorming. Los van eventuele landelijke evaluaties, is het relevant om te weten hoe de implementatie in Westland uitpakt voor wat betreft deze doelen. Daaruit volgen de volgende vragen:	<i>Betreft geen vraag</i>

D66-3a	13	A. Zijn er meetinstrumenten ingericht om de ontwikkelingen op de meetbare doelen te volgen?	Gemeente Westland heeft gebruik gemaakt van de tool "Klaar voor de start" van de VNG. Doelen en acties voor het gedegen kunnen starten met de Omgevingswet zijn hierin beschreven en zijn gerealiseerd daar waar vereist. Doelen verwacht bij de Omgevingswet rondom efficiency zijn niet in 2023 uitgewerkt. Inzet 2023 was ermee kunnen werken, daarna optimaliseren.																																																						
D66-3b	13	B. Zijn er nulmetingen waarmee de prestatie voorafgaand aan de doorgevoerde verandering in beeld is?	Er zijn geen nulmetingen opgesteld in 2023.																																																						
D66-3c	13	C. Wanneer verwacht het college in staat te zijn om een evaluatie op de genoemde doelen te kunnen delen?	Vanuit het Transitieplan Omgevingswet 2024-2031, welke in 2024 wordt opgesteld, zullen afspraken gemaakt worden met college aangaande doelen en evaluatiemomenten.																																																						
D66-4	15	In 2023 is het Meerjarenperspectief Gebiedsontwikkeling 2023 (MPG) door de raad vastgesteld. Over de (financiële) voortgang van de gebiedsontwikkelingen is de raad in oktober 2023 met de Tussentijdse rapportage Meerjarenperspectief gebiedsontwikke lingen (TMPG) geïnformeerd. (blz 15) Hoe flexibel zijn de gebiedsontwikkelingsplannen om zich aan te passen aan veranderende omstandigheden en behoeften van de gemeente? Zijn er voorbeelden van projecten die zijn aangepast op basis van nieuwe inzichten of feedback?	De flexibiliteit is afhankelijk van de fase waarin het project zich bevindt. Indien contractvorming reeds heeft plaatsgevonden en het bestemmingsplan is vastgesteld neemt de flexibiliteit af. Een voorbeeld is de omzetting van dure woningen naar betaalbare woningen in de gebiedsontwikkeling in het project Waelpolder van de deelneming ONW .																																																						
D66-5	20	(Blz. 20) Graag een overzicht van het aantal gerealiseerde woningen per categorie en dit afgezet tegen de toen geldende Woonvisie.	Aan het begin 2024 hebben we onderstaande informatie met betrekking tot deze vraag verstrekt. <table><tr><th colspan="7">Gerealiseerde productie globaal en afgerond 2020-2023</th></tr><tr><th></th><th>30% sociale huur</th><th>5% goedkoop</th><th>20% mid huur + mid koop</th><th>vrije sector huur</th><th>45% koop + dure koop</th><th>totaal</th></tr><tr><td>2020</td><td>100 (15%)</td><td>50 (8%)</td><td>20+80 (15%)</td><td>0</td><td>300+100 (62%)</td><td>650</td></tr><tr><td>2021</td><td>60 (10%)</td><td>60 (10%)</td><td>10+120 (20%)</td><td>10 (2%)</td><td>300+70 (58%)</td><td>630</td></tr><tr><td>2022</td><td>30 (6%)</td><td>40 (8%)</td><td>30+100 (26%)</td><td>0</td><td>190+110 (60%)</td><td>500</td></tr><tr><td>2023</td><td>110 (18%)</td><td>50 (8%)</td><td>50+100 (25%)</td><td>10 (2%)</td><td>160+130 (47%)</td><td>610</td></tr></table> Halvenwege 2020 is de recentste woonvisie vastgesteld. Hierin geldt een verdeling van: <table><tr><th></th><th>Circa bedragen (geïndexeerd)</th></tr><tr><td>30% sociale huur</td><td>tot €800 per maand</td></tr><tr><td>5% goedkope koop</td><td>tot €215.000</td></tr><tr><td>20% middenhuur of middeldure koop</td><td>tot €1000 p/m of tot €355.000</td></tr><tr><td>25% koop</td><td>tot €550.000</td></tr><tr><td>20% dure koop</td><td>hoger dan €550.000</td></tr></table>	Gerealiseerde productie globaal en afgerond 2020-2023								30% sociale huur	5% goedkoop	20% mid huur + mid koop	vrije sector huur	45% koop + dure koop	totaal	2020	100 (15%)	50 (8%)	20+80 (15%)	0	300+100 (62%)	650	2021	60 (10%)	60 (10%)	10+120 (20%)	10 (2%)	300+70 (58%)	630	2022	30 (6%)	40 (8%)	30+100 (26%)	0	190+110 (60%)	500	2023	110 (18%)	50 (8%)	50+100 (25%)	10 (2%)	160+130 (47%)	610		Circa bedragen (geïndexeerd)	30% sociale huur	tot €800 per maand	5% goedkope koop	tot €215.000	20% middenhuur of middeldure koop	tot €1000 p/m of tot €355.000	25% koop	tot €550.000	20% dure koop	hoger dan €550.000
Gerealiseerde productie globaal en afgerond 2020-2023																																																									
	30% sociale huur	5% goedkoop	20% mid huur + mid koop	vrije sector huur	45% koop + dure koop	totaal																																																			
2020	100 (15%)	50 (8%)	20+80 (15%)	0	300+100 (62%)	650																																																			
2021	60 (10%)	60 (10%)	10+120 (20%)	10 (2%)	300+70 (58%)	630																																																			
2022	30 (6%)	40 (8%)	30+100 (26%)	0	190+110 (60%)	500																																																			
2023	110 (18%)	50 (8%)	50+100 (25%)	10 (2%)	160+130 (47%)	610																																																			
	Circa bedragen (geïndexeerd)																																																								
30% sociale huur	tot €800 per maand																																																								
5% goedkope koop	tot €215.000																																																								
20% middenhuur of middeldure koop	tot €1000 p/m of tot €355.000																																																								
25% koop	tot €550.000																																																								
20% dure koop	hoger dan €550.000																																																								
D66-6	21	(Blz. 21) Tijdelijke flex woningen, welke ambities zijn er nog op dit gebied? En wat is er hiervoor nodig vanuit de raad?	Het college heeft (nog steeds) de ambitie om tijdelijke woningen te realiseren om de druk op de woningmarkt snel te verlichten voor starters, spoedzoekers en statushouders.																																																						

D66-7	25	(Blz. 25) In 2023 realiseerden we 610 woningen, waaronder 160 sociale huurwoningen. (blz 25) Hoe verklaart het college het verschil tussen de geplande en gerealiseerde woningbouw (610 gerealiseerde woningen tegenover het doel van 800 per jaar)?	De gemeente heeft in de meeste projecten een faciliterende rol. Projecten kunnen vertragen door allerlei externe ontwikkelingen. De stikstofdiscussie en andere wetgeving, stijgende bouwkosten, capaciteitsproblemen etc hebben gezorgd voor vertraging in de woningbouw. De afgelopen jaren hebben we gemiddeld 650 woningen per jaar gerealiseerd. Het doel is om 8.100 woningen aan de woningvoorraad toe te voegen in de periode 2020-2030. Voor de resterende periode 2024-2030 gaat het nog om circa 5.700 woningen. Er staan programmatisch nog 7.700 woningen in projecten gepland zoals ook in de RIA Gebiedsontwikkelingen van 10 april is gemeld. Uitgaande van een planuitval en planuitstel van gemiddeld 20% betekent dit dat het doel in 2030 kan worden gehaald.
D66-8	25	(Blz. 25) De ontwikkeling van woningbouw aan de Vlietweg en de nieuwbouw van de Hoogvlieger hebben de hoogste prioriteit en worden daarom met voorrang opgepakt.(blz 25) Hoe worden de prioriteiten bepaald bij het selecteren van gebiedsontwikkelingsprojecten, en welke criteria worden gehanteerd?	Projecten die in belangrijke mate een bijdrage leveren aan invulling van het collegeprogramma, passen binnen de ruimtelijke structuren en waarvan de haalbaarheid groot is, worden met voorrang opgepakt. Wanneer er sprake is van projecten met gemeentelijke investeringen zoals bij nieuwbouw van de Hoogvlieger dan worden deze projecten opgenomen op het MIP. Deze wordt aan de raad ter vaststelling voorgelegd en daarin kan de raad prioriteren.
D66-9	26	(Blz. 26) De gemeente Westland is deelnemer in een samenwerkingsverband voor twee gebiedsontwikkelingen. Hier voor zijn aparte rechtspersonen ingesteld, waar we als gemeente een programmatisch en financieel belang in hebben. Het gaat hier om de deelnemingen OBWZ en ONW. (blz 26) Hoe worden de financiële risico's beheerd die samenhangen met grote gebiedsontwikkelingen zoals OBWZ en ONW, gezien de afhankelijkheid van externe partijen?	De gemeente heeft 50% stemrecht en besluiten dienen dus altijd unaniem te worden besloten, omdat er geen partij is met een meerderheid. Ook participeert de gemeente met eigen mensen in het projectbureau. Daarnaast is in de gemeentelijke organisatie een projectteam geformeerd met ruimtelijke, grondzaken en financiële expertise die de deelneming controleert en adviseert. Voor het opvangen van risico's bij dergelijke complexe langjarige gebiedsontwikkelingen heeft de gemeente een voorziening gevormd.
D66-10	30	Meer aandacht voor verkeer van en naar de kust, kan dit toegelicht worden wat hiermee bedoeld wordt?	In de enquête voor de kustvisie is aandacht besteed aan bereikbaarheid. Verder is gewerkt aan de evaluatie van het strandparkeren en is een start gemaakt met het bepalen van de mogelijk te nemen maatregelen om de bereikbaarheid van de kust verder te verbeteren, met name op de drukke dagen. Ook werkten we aan het sneller en makkelijker maken van het betaald parkeren.
D66-11	32	Wat is de stand van zaken mbt de verdiepende verkenning HOV?	De verdiepende HOV verkenning is in uitvoering. Naar verwachting zijn de resultaten eind 2024 beschikbaar en worden die aan de raad overlegd.
D66-12	36	Hoeveel bedden voor arbeidsmigranten zijn er gerealiseerd in 2023? En wat is het aantal bedden dat er momenteel binnen Westland is?	In 2023 is Horti Hotel Jupiter opgeleverd, met 350 bedden. Er zijn nu 6 grootschalige locaties met samen circa 1500 bedden. Daarnaast zijn er 2 locaties met samen bijna 1000 bedden vergund, maar heeft de realisatie nog niet plaatsgevonden. Ten slotte zijn er 2 grootschalige voorzieningen in studiefase met samen circa 1600 – 1800 bedden en verwachten we dat een aantal initiatieven op tuinderspercelen tot realisatie kan komen.

D66-13	46	Het Erfgoedbeleid is in 2023 herijkt. Ook is er gestart met de herijking van de lokale monumentenlijst. Deze wordt in Q1 van 2024 aan de Raad aangeboden. (blz 46) Wat is er gedaan om kunst en monumenten extra zichtbaar te maken in 2023? Zijn er specifieke projecten of initiatieven die bijdragen aan het vergroten van de zichtbaarheid van Westlands erfgoed?	Qua kunst in de openbare ruimte is Gravin Machteld op het plein in 's-Gravenzande teruggeplaatst, is de laatste van de drie Woerdeenden geplaatst in Naaldwijk en is de Fonteinvis in het Hofpark geplaatst. Qua erfgoed zijn in 2023 meerdere informatieborden bij erfgoedlocaties zoals monumenten opgehangen en is het eerste historische centrumbord in Naaldwijk geplaatst. Deze borden verschaffen informatie over erfgoed en vergroten daarmee de zichtbaarheid ervan.
D66-14	52	Het ministerie van OCW verlengde het programma Regenbooggemeenten voor de periode 2023-2026. Het bestaande beleid en de activiteiten zijn voortgezet. (blz 53) Hoe wordt de effectiviteit van het Regenbooggemeenten-programma gemeten?	De effectiviteit van de activiteiten in het kader van Regenbooggemeente is moeilijk meetbaar, omdat de acceptatie, veiligheid en zichtbaarheid van meerdere maatschappelijke factoren afhankelijk is (ontwikkelingen in de politiek, invloed van sociale media). De LHBT Monitor 2022 (Publicatie Sociaal en Cultureel Planbureau) toont aan dat het voor de acceptatie, veiligheid en zichtbaarheid noodzakelijk is om het Programma Regenbooggemeenten voort te zetten.
D66-15	79	Sporten is goed voor de gezondheid. Het zorgt voor een betere kwaliteit van leven, een hogere levensverwachting, een lager ziekteverzuim en een hogere arbeidsproductiviteit. Dit zorgt voor lagere zorgkosten. Sporten is ook belangrijk voor de mentale gezondheid. Er is meer sociaal contact, minder eenzaamheid en het zorgt voor betere leerprestaties. (blz 79) Welke stappen heeft het college genomen om sport- en recreatievoorzieningen inclusiever te maken voor alle inwoners, inclusief kwetsbare groepen?	Binnen het vernieuwde Sportakkoord Westland 2023-2026 hebben wij Inclusie en diversiteit aangemerkt als prioriteit zodat initiatieven van sportaanbieders op dit gebied in aanmerking kunnen komen voor een financiële bijdrage. Vanuit de regeling investeringssubsidies sport subsidiëren wij voorzieningen voor mensen met een beperking voor 75% ipv de gebruikelijke 25%. In regionaal verband wordt samengewerkt met andere gemeenten en is het sportaanbod voor mensen met een beperking inzichtelijk gemaakt op de website unieksporten.nl
D66-16	80	De 25% regeling voor investeringen in de accommodaties van de sportverenigingen is voortgezet en ook uitgebreid voor niet-sport verenigingen.(blz 80) Hoeveel verenigingen hebben in 2023 gebruik gemaakt van deze regeling?	In 2022 zijn er 9 investeringssubsidies sportaccommodaties & scoutinggebouwen verleend voor het jaar 2023 ter hoogte van €445.080,-. Hiervan betreft het 2 scoutinggebouwen en 7 sportaccommodaties. Er is 1 aanvraag afgewezen en er is 1 aanvraag ingetrokken.
D66-17	87	De gemeente heeft SPUK-middelen besteed aan tijdelijke onderwijshuisvesting voor Oekraïense vluchtelingen (blz 87) Hoeveel vluchtelingenkinderen zijn geholpen met deze tijdelijke onderwijshuisvesting en wat zijn de verdere plannen om in hun onderwijsbehoeften te blijven voorzien?	125 kinderen zijn geholpen met deze tijdelijke onderwijshuisvesting. Om in de onderwijsbehoefte van Oekraïense leerlingen te blijven voorzien hebben we de volgende voorzieningen: Basisonderwijs (4-12 jaar) Vanaf 4 jaar kunnen Oekraïense kinderen in de gemeente Westland naar school. De coördinatie loopt via Schakelklas Westland. Voortgezet onderwijs Oekraïense kinderen vanaf 12 jaar gaan naar het voortgezet onderwijs. Het onderwijs wordt verzorgd door ISW. De coördinatie hierover loopt via het coördinatiepunt ISW

D66-18	88	De openbare ruimte in de gemeente Westland is de leefomgeving van alle Westlanders. Zij willen fijn kunnen wonen, werken en recreëren. We zetten ons in om - met de benodigde voorzieningen - de openbare ruimte te laten aansluiten bij de behoeften en wensen van inwoners. (blz 88) Hoe worden inwoners betrokken bij de (her)inrichting van openbare ruimtes, en op welke manieren worden hun input en feedback verwerkt in de uiteindelijke plannen?	In projecten of dit nu solitaire vervangingen of grootschalige reconstructie betreft wordt een buurtparticipatie traject doorlopen waarbij wensen en behoeften onder alle stakeholders in kaart worden gebracht en tegen elkaar worden afgewogen. Definitieve projectplannen worden daarna aan alle betrokkenen toegelicht.
D66-19	98	Door onvoorziene verhoging van het schoonmaken van de toiletten, meer inzet van verkeersregelaars en het toenemen van toepassingen van verkeersmaatregelen ontstaat er een nadeel (blz 98) Is er nagedacht over oplossingen om de kosten voor het schoonmaken van openbare toiletten en verkeersmaatregelen beter te beheren?	Kostenbeheersing is een continue punt van aandacht. Ook de dienstverlening op en rond het strand, waaronder toiletschoonmaak en verkeersregelaars wordt beïnvloed door marktontwikkeling en prijsstijgingen. Onderzocht wordt of er in de toekomst met minder inzet van verkeersregelaars kan worden volstaan.
D66-20	114	Digitale transformatie Het digitale dreigingsniveau is afgelopen jaren behoorlijk veranderd en in 2023 haalde Hof van Twente nog het landelijke nieuws met een schadepost miljoenen na een hack. Ook qua wetgeving komt er het nodige op de gemeente af, aangezien Nederland lokale overheden heeft aangemerkt als essentiële entiteiten onder de NIS2 wetgeving. Dit brengt ons tot een aantal vragen.	Betreft geen vraag
D66-20a	114	1. Met het oog op beveiligingsbewustzijn van de organisatie: Heeft de gemeente een beleid dat beveiligingsincidenten moeten worden gemeld en zo ja, hoeveel beveiligingsincidenten zijn er in 2023 daadwerkelijk vanuit de medewerkers gemeld?	Ja, de gemeente heeft een meldingsprocedure, waarmee beveiligingsincidenten kunnen worden gemeld. Deze wordt ook direct aan alle nieuwe medewerkers toegelicht. In 2023 zijn er 222 meldingen door medewerkers gedaan.
D66-20b	114	2. Doet de gemeente weleens phishing simulaties en zo ja, wat zijn de uitkomsten daarvan geweest en hoe is dat opvolging aan gegeven?	Er zijn in 2023 maandelijkse phishingtests uitgevoerd. De uitkomsten waren wisselend afhankelijk van de complexiteit van de phishingmail. Ook hebben vrijwel alle medewerkers een Elearning over phishingmails gevolgd. Deze wordt ook aan alle nieuwe medewerkers aangeboden. De meldingsbereidheid is hierna duidelijk toegenomen. Zie ook pagina 119 van de jaarstukken 2023.
D66-20c	114	3. Wat heeft de gemeente in 2023 op het gebied van informatiebeveiliging gedaan om bewustwording en kennisverhoging bij medewerkers te verbeteren?	Maandelijkse phishingtests. Diverse E-learningen. Elk kwartaal een hackdemo met een externe spreker. Elke maand geven wij voor de nieuwe medewerkers een interactieve presentatie over informatieveiligheid en privacy. Zie ook pagina 119 van de jaarstukken 2023.
D66-20d	114	4. Met het oog op toetsing van de staat van de informatiebeveiliging: Voert de gemeente op regelmatige basis een penetratietest uit? Zo ja, kunnen we als raad geïnformeerd worden over de bevindingen die daar geconstateerd zijn?	Er worden regelmatig pentests uitgevoerd op specifieke focusgebieden. De bevindingen uit deze pentests zijn vertrouwelijk, omdat deze veel informatie geven over de technische infrastructuur van de organisatie. Het delen hiervan kan kwaadwillenden in de kaart spelen.
D66-20e	114	5. Met het oog op NIS2: Heeft de gemeente in kaart op welke punten nog acties nodig zijn om aan de NIS2-richtlijnen te voldoen? Zo ja, zouden deze met de raad gedeeld kunnen worden?	De exacte inhoud van de Nederlandse uitwerking van de NIS2, de cyberbeveiligingswet is lang onduidelijk geweest. Deze is nu ook nog niet definitief. De gemeente volgt de ontwikkelingen op de voet en bereidt zich voor waar dit al mogelijk is. Zo wordt er een risicoanalyse uitgevoerd om goed in beeld te krijgen waar maatregelen nodig zijn.

GBW	Pagina	Vraag	Antwoord
GBW-1	7	Er staat vermeld dat het resultaat over 2023 € 526.126 positief bedraagt. Op pagina 208 van de jaarrekening (passiefzijde balans) wordt het eigen vermogen per 1 januari 2023, zijnde € 272.114.000, vermeld. Onder dezelfde post wordt de stand per 31 december 2023, zijnde € 270.694.000, vermeld. De afnemng laat zich becijferen op een bedrag groot € 1.420.000. Hoe verhoudt zich deze afnemng tot het behaalde positieve resultaat in 2023 wordt behaald? Graag een duidelijke gedetailleerde aansluiting tussen de twee momenten weergeven.	Het eigen vermogen van de gemeente (zoals te vinden op pagina 208) bestaat uit 3 hoofdonderdelen: de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat. De ontwikkeling in de standen van de reserves en de mutaties worden uitgebreid toegelicht op de pagina's 218-226. De gesignaleerde afname van het eigen vermogen laat zich derhalve niet uitsluitend verklaren door het jaarrekeningsaldo. In de tabel op pagina 208 treft u een jaarrekeningresultaat aan van € 8,0 mln. over 2023. Op pagina 7 van de jaarrekening wordt toegelicht hoe dit bedrag zich verhoudt tot het rekeningresultaat na resultaatbestemming ad € 526.126.
GBW-2	8	Er wordt verwezen naar de verschillende programma's. Deze nummering voert u niet consequent door. Dit bevordert de leesbaarheid niet. Zo staat op pagina 8 een alinea over Economische ontwikkeling. Het bedrag dat u niet heeft besteedt aan verplaatsen van woningen, kan dat nu vrij besteedt worden? Is dit bedrag voor een specifiek gebied, bv. Boomawatering, of voor heel Westland?	Op pagina 8 is het jaarrekening nader toegelicht. Hierbij wordt verwezen naar regel 2 ("Bijstelling resultaat voor de jaarrekening B") uit de tabel op bladzijde 227. Hierbij is in volgorde van programma's de toelichting opgebouwd. Economische Ontwikkeling is programma 4 en niet programma 5 zoals op pagina 228 aangegeven. Ten behoeve van duurzaamheidsmaatregelen is bij de 1e VGR € 2,4 miljoen uit de Reserve onttrokken en niet geheel besteed. Daarnaast zijn er tbv. duurzaamheidsmaatregelen € 1,5 miljoen aan niet begrote subsidie vanuit de provincie ontvangen. Aan de subsidieverstreking zijn voorwaarden gesteld. Het is niet wenselijk, maar wel mogelijk om de middelen in te zetten voor een ander doel. Subsidieverstreking is niet voor één specifiek gebied, het is voor heel Westland.
GBW-3	8	Er staat dat er een voordeel plaats heeft op gebied van WMO. U zegt een verbeterde monitoring te hanteren. Wanneer kan de gemeenteraad hiervan de vruchten plukken? Kunt u periodiek verslag doen hiervan?	Er wordt gewerkt aan een kwartaalrapportage voor het college en de concerdirectie over de uitgaven en de prestaties in het Sociaal Domein. Op basis daarvan kunnen we u in de P&C cyclus en op separate dossiers informeren over de voortgang.
GBW-4	8	Hoe kan een resultaat uit een gesloten circuit niet geschikt zijn om te doteren aan de egalisereserve? Zie alinea over afval op pagina 8. Graag uitleg.	Voordeel realisatie t.o.v. begroting mag niet worden gestort in de voorziening. Het voordeel wordt gestort in de reserve om het volgend jaar in te zetten op product Afval
GBW-5	9	Hoe kan een dotatie aan een voorziening onterecht zijn? Zie ook pagina 9 bij de Reserve zwembaden. Graag uitleg.	Doordat er tussen 2022 en 2023 wordt overgestapt van een reserve naar een voorziening voor het groot onderhoud gebouwen is destijds ook de reserve zwembaden aan de voorziening toebedeeld. Dat is conform BBV niet mogelijk en dit is dan ook in de jaarschijf 2023 gecorrigeerd.
GBW-6	20	U stelt te werken aan een woonzorgzone in Poeldijk, de Wittebrug. Wat is de stand van zaken?	De initiatiefnemers en grondeigenaars werken momenteel een plan uit. We blijven hierover in contact.
GBW-7	21	In december 2023 werd de businesscase 2e Berkenflat ontvangen. Het college buigt zich hierover. Wanneer mag de Gemeenteraad een reactie ontvangen? Inmiddels zijn zes maanden verstreken.	In december 2023 ontvingen we inderdaad de businesscase. We hebben in het voorjaar 2024 ons hierover gebogen. Hier blijkt uit dat de businesscase op een aantal vlakken nog aanpassing verdiende. In overleg met de initiatiefnemers zijn we op dit moment aan het kijken waar deze aangepast kan worden.

GBW-8	23	Er staat een voordelig saldo voor de startersleningen. Is dit niet een revolverend fonds en zodoende altijd neutraal?	Het gaat hier om renteinkomsten die zijn ontvangen op de 'tussenrekening' waar we als gemeente geld hebben staan om deze leningen van uit te geven. Als gevolg van de gestegen rente is dit een voordelig saldo. We willen u ook meegeven dat de term "revolverend" geen betrekking heeft op rente-cashflows, evenmin op beheer- en administratiekosten.
GBW-9	31	Het programma School op Safe werd ingezet in 2023. Wat waren de werkelijke kosten en wat hield de inzet in?	In 2023 is op verschillende basisscholen het programma School op Seef (inclusief pakket Leer in het Verkeer) gedraaid, waarbij totaal voor 87 uur aan verkeerles aan leerlingen is gegeven en uitleg aan docenten om zelf verkeersles te kunnen geven. De kosten hiervoor €8.407,25 excl. btw , hiervoor ontvingen wij van de MRDH 50% subsidie, dus voor de gemeente Westland waren de kosten in 2023 voor School op Seef inclusief Leer in het Verkeer €4203,63 excl. btw.
GBW-10	31	Doordat we de snelheid verlaagden.... de Gouwlaan. Wat werd gedaan en wanneer wordt de toezegging betreffende de VEILIGE Gouwlaan ingelost?	Op de Hollewating is de snelheid verlaagd van 60 km naar 30km/u. Op het oudere deel van de Gouwlaan is op verzoek een extra drempel geplaatst. Door de realisatie van het nieuwe deel van de Gouwlaan (fase De Gouw 3c) is de fietsverbinding van centrum Kwintsheul naar het fietspad van de Wateringseweg/Poeldijkseweg, de Ranken en het Wenpad gecompleteerd. Hiermee zijn zowel de Hollewating als de Gouwlaan verkeersveilige opties geworden om van en naar het centrum Kwintsheul te fietsen.
GBW-11	31	U praat over verkenningen naar Metrolitane fietspaden. Wat is de laatste stand van zaken?	Naar verwachting kan het resultaat eind 2024 voor de MFR Naaldwijk-Delft aan de raad worden voorgelegd. De andere routestudies worden niet afgesteld, maar we kiezen - in het verlengde van de nadruk op HOV richting Delft vanuit het Floragebied - om de MFR Naaldwijk-Delft te prioriteren in tijd en capaciteit.
GBW-12	35	U heeft het over een schetsontwerp voor bus/railverbinding. Wat is de uitkomst hiervan?	het gaat niet zozeer over een schetsontwerp maar de uitkomst van een studie naar mogelijke bereikbaarheids corridors. Deze is naar verwachting eind 2024 gereed en zal dan met de raad gedeeld worden.
GBW-13	36	Ik mis toelichting over een nieuwe bedrijventerrein visie. Hoe staat het daarmee? Bent u hierover al in gesprek met ondernemers?	De gemeente is begonnen met het traject om de huidige 'bedrijventerreinvisie 2013-2020 met een doorkijk naar 2030' te actualiseren en is voornemens om de nieuwe bedrijventerreinenstrategie Q4 in proces te brengen richting de gemeenteraad.
GBW-14	45	Wat is de stand van zaken voor de ontmoetingsplaats in Honselersdijk? Het is erg stil hieromtrent.	Er is regelmatig overlegd met het Protestants Christelijk Primair Onderwijs Westland (PCPOW) om het ontwerp van het gebouw op elkaar af te stemmen. De aanvraag omgevingsvergunning is ingediend en wordt in week 23 (2024) verleend. Tevens heeft er overleg plaats gevonden om diverse afspraken vast te leggen in een bouwheerovereenkomst.

GBW-15	63	Hoe is het mogelijk dat er maar liefst 476K tekort is op de Huizen van de Buurt en welzijnsaccomodaties? Bent u in control op deze dossiers?	De toelichting bij deze afwijking treft u aan onderaan pagina 65 en bovenaan pagina 66. * Hofboerderij: door diverse reparaties en onderhoudsmaatregelen liggen de lasten hoger dan begroot. * De Noviteit: achterstallig onderhoud aan klimaatbeheersing systeem, vervanging keukenapparatuur en reparaties aan het alarmsysteem zorgen voor hogere lasten dan begroot.
GBW-16	97	Een deel van de werkzaamheden voor baggeren van sloten wordt uitgevoerd in 2024. Voordelig 229. Waarom werden deze werkzaamheden niet zo spoedig mogelijk uitgevoerd, immers het helpt de waterberging Westland?	De voorbereiding van de uit te voeren werkzaamheden voor 2024 is uitgevoerd. Baggeren vindt plaats volgens het baggerplan.
GBW-17	98	Minder kosten gemaakt vanwege vertraagde facturering door EBS. Voordelig 134. Wat factureert EBS aan Gemeente Westland en wat levert deze bijzondere post op?	Dit betreft kosten EBS ten gevolge van routewijziging Monster. De jaarlijkse kosten hiervan zijn door EBS later ingediend.
GBW-18	98	Lagere inzameling (oud) papier resulteerde in een lagere opbrengst. Nadelig 112. Was de inzameling circa 20% lager? De prijzen stegen immers circa 20% in 2023;	Nee; de inzameling oud papier in gerealiseerde tonnages was in 2023 t.o.v. 2022 8% lager. De inkomsten zijn een resultaat van aantal ingezamelde tonnages maal de opbrengst. Naast de afname van tonnen is ook de vergoeding in 2023 lager dan 2022.
GBW-19	103	Tot onze schrik constateerden wij dat de kosten voor Burgemeester en Wethouders onder andere door beveiliging van collegeleden zijn gestegen. Nadelig 132. Wat is de dreiging en wat diende hiervoor te worden geïnvesteerd? (Hier mag in beslotenheid op gereageerd worden).	
GBW-20a		(Algemene vraag zonder paginanummer) Voor de huisvesting van statushouders stemde de gemeenteraad in maart 2023 in met de aankoop van het Fletcher Carlton Hotel.	In de Raad van 22 maart 2023 is besloten tot de strategische aankoop van het Fletcher Carlton Hotel.
GBW-20b		Graag een gedetailleerde financiële uiteenzetting van deze kostenplaats.	Zie bijlage Verantwoording product Crisisaanpak Oekraïne
GBW-20c		Daarnaast een gedetailleerde opgave van de balanspositie van het hotel waarbij het startmoment en de positie per balans separaat worden gepresenteerd.	Zie bijlage Verantwoording product Crisisaanpak Oekraïne
GBW-20d		Graag een uitgebreide toelichting op de fiscale status van deze kostenplaats. Te onderscheiden in omzet- en vennootschapsbelasting.	Dit is besproken tijdens de aankoop van het hotel Carlton. Vennootschapsbelasting is niet van toepassing. Omzetbelasting op de huidige dienstverlening door Fletcher is nog onderwerp van gesprek met de belastingdienst.
GBW-21		(Algemeen zonder pagina) Welke centrumontwikkelingen lopen er op dit moment en hoe is de stand van zaken hiervan?	Op dit moment lopen er twee centrumontwikkelingen namelijk Centrumplan Honselersdijk en Centrumplan Monster. Met betrekking tot centrumplan Honselersdijk zie het antwoord bij GBW-14. Centrumplan Monster: Er is beroep ingesteld tegen het bestemmingsplan. Wachten is op de uitkomst van deze bodemprocedure. Woningbouwcorporatie Arcade gaat binnenkort de omgevingsvergunning aanvragen.
GL	Pagina	Vraag	Antwoord
GL-1	43	Het programma dat een cultuuromslag in denken en handelen had moeten bewerkstelligen is vroegtijdig beëindigd en niet voltooid.	Dit is een inleiding op de deelvragen a,b en c

GL-1a	43	Wat zijn hiervan de gevolgen?	Inwoners krijgen door het stopzetten van de centrale toegang minder snel een integrale afweging bij een hulpvraag. Om dit op te vangen continueren we de zogenaamde doorbraakmethode, die ervoor zorgt dat bij complexe hulpvragen alsnog een integrale benadering plaats heeft.
GL-1b	43	Is deze cultuuromslag nog steeds gewenst?	
GL-1c	43	Wordt er in 2024 een nieuwe poging gedaan om dit te bewerkstelligen?	Keuzes die we maken voor ons toegangsmodel en het ondersteuningsaanbod maken deel uit van de actualisatie van het Sociaal Beleidskader dat in het najaar of begin 2024 aan u wordt voorgelegd.
GL-2	46	Bij het kopje 'Het Westland erfgoed behouden' mist wat er aan gedaan is.	Qua kunst in de openbare ruimte is Gravin Machteld op het plein in 's-Gravenzande teruggeplaatst, is de laatste van de drie Woerdeenden geplaatst in Naaldwijk en is de Fonteinvis in het Hofpark geplaatst. Qua erfgoed zijn in 2023 meerdere informatieborden bij erfgoedlocaties zoals monumenten opgehangen en is het eerste historische centrumbord in Naaldwijk geplaatst. Deze borden verschaffen informatie over erfgoed en vergroten daarmee de zichtbaarheid ervan. Het erfgoedbeleid is door wisseling van de wacht in personeel nog niet herijkt. Het concept erfgoedbeleid is gereed wat in samenspraak met het historisch veld tot stand is gekomen. Deze wordt naar verwachting aan de Raad na het zomerreces aangeboden. In de nieuwe erfgoednota staat onder andere opgenomen dat er een nieuwe inventarisatie van erfgoed zal plaatsvinden naar de maatstaven van de nieuwe Omgevingswet. Op basis van de nieuwe inventarisatie kunnen vervolgens (in samenspraak met het historisch veld en andere belanghebbenden) richtlijnen worden opgesteld om aan te geven wat als specifiek Westlands erfgoed kan worden erkend.
GL-3	69	In plaats van de verwachte 700, hebben er maar 203 Oekraïners gebruik gemaakt van de leefgeld-regeling.	Wij hadden verwacht dat 700 Oekraïners gebruik zouden maken van de regeling. Uiteindelijk zijn de meeste Oekraïense ontheemden aan het werk gegaan en hoefden daarom geen gebruik te maken van de regeling.
GL-3a	69	Is er bekend waardoor dit aantal veel lager uitvalt? Hadden zij deze regeling niet nodig omdat zij zelf al in hun levensonderhoud konden voorzien of zijn er andere redenen?	Er kan slechts aanspraak op de regeling worden gemaakt, als een Oekraïner een inkomen heeft dat lager is dan 25% van artikel 31 2e lid onderdeel n van de participatiewet. Zij hadden deze regeling niet nodig, omdat zij zelf met werk in hun onderhoud kunnen voorzien.
GL-3b	69	Maakte de gemeente elders in de jaarrekening (bijvoorbeeld bij bepaalde minima voorzieningen) extra kosten doordat mensen minder gebruik maakten van deze leefgeld-regeling?	We zien dat naast de leefgeldregeling, er ook een beroep is gedaan op minimavoorzieningen. Er is geen oorzakelijk verband te zien tussen het niet gebruik maken van de leefgeldregeling enerzijds en een stijging van kosten op andere terreinen. Bovendien hebben de minimaregelingen een ander karakter en doelstelling dan de leefgeldregeling.
GL-4	97	Er staat een voordeel op de balans vanwege minder inzet personeel. Wat is hiervan de oorzaak? Was er minder personeel nodig dan verwacht of zit dit in on vervulde functies?	De invulling hiervan is op andere wijze bekostigd. De inzet van personeel is onveranderd.

LPF	Pagina	Vraag	Antwoord
LPF-1	21	Pagina 21: Geschikte locaties voor tijdelijke woningen Vragen: Is de kavel aan de Molenweg in Monster (ter hoogte van Dental Clinics) onderzocht voor tijdelijke woningen. Wat was de uitkomst? Waarom wel/niet daar?	Deze locatie is onderzocht. Het project is niet verder gebracht vanwege een gebrek aan (maatschappelijk) draagvlak.
LPF-2	25	Pagina 25: Gebiedsontwikkeling Vragen: In de laatste alinea wordt 34,5 HA bedrijfskavels genoemd maar er wordt uiteindelijk maar 16,4 HA verantwoord. Waar ligt de rest?	In de door de raad vastgestelde Omgevingsvisie 2.0 staat dat bij de locatiekeuze voor extra bedrijventerrein grootschalige locaties de voorkeur hebben. Naast Bovendijk en ABC Westland is de locatie Boswal de Bonnen (Hoek van Holland) circa 18 haectare hiervoor benoemd.
LPF-3	29	Pagina 29: Gebiedsontwikkeling (1) Vragen: Er is €52.000 euro minder uitgegeven aan het vergroenen én het verplaatsen van het beeld. Dat bedrag uitgesplitst; Wat heeft het verplaatsen van het beeld van gravin Machteld in 's-Gravenzande precies gekost?	Voor de plaatsing van het beeld 'Machteld' op het marktplein in 's-Gravenzande was een budget van 80k beschikbaar gesteld aangezien er enige renovatie aan het object en de sokkel vereist was. Ook de aanlichting met voedingskabel is hierin meegenomen. Uiteindelijk heeft de plaatsing totaal 61.300 euro gekost.
LPF-4	29	Pagina 29: Gebiedsontwikkeling (2) Vragen: Zoals gezegd wordt er bij de centrumplannen €52.000 minder uitgegeven aan vergroening. Is dit een gevolg van minder uitgave of zijn er plannen niet uitgevoerd?	Per saldo pakte het vergroeningsdeel binnen de centrumplan opgaven voordeliger uit. Hiernaast zijn niet alle plannen volledig uitgevoerd.
LPF-5	31	Mobiliteit Vragen: Waarom worden alleen de Metropolitane Fietsroute Naaldwijk-Delft en de Metropolitane Fietsroute Naaldwijk-Honselersdijk-Den Haag genoemd en waarom is niet de Metropolitane Fietsroute Naaldwijk-Maasdijk-Maasluis-Vlaardingens-Schiedam-Rotterdam genoemd?	MFR Naaldwijk-Honselersdijk-Den Haag en Naaldwijk-Delft worden de verkenningen uitgevoerd. Voor de MFR Naaldwijk-Rotterdam is verkenning gereed, heeft de bestuurlijke besluitvorming plaatsgevonden en is in 2023 de voorbereiding voor realisatie gestart. Daarmee is het een project-in-uitvoer geworden en valt als zodanig niet meer onder dit begrotingsprogramma.
LPF-6	36	Pagina 36: huisvesting) Arbeidsmigranten Vragen: De beleidsregels op huisvesting bij tuinderspercelen geven een procesmatig verbetering te zien in de samenwerking met de initiatiefnemers. Waarom heeft dat dan niet geleid naar gerealiseerde projecten?	De evaluatie is 14 december 2023 naar uw raad verstuurd. Hierin vind u een aantal voorgestelde verbeteringen, dit zijn procesmatige verbeteringen. Deze zijn doorgevoerd, maar nog niet zo lang operationeel. Voor de realisatie is de gemeente daarnaast afhankelijk van initiatiefnemers. Er zijn inmiddels 3 vergunningaanvragen ingediend.
LPF-7	81	Pagina 81: Onderwijs en onderwijshuisvesting Vragen: Waarom is er een verkenning naar een "structurele" huisvesting voor de Yunus Emre school gestart? Waarom voldoet de huidige huisvesting van de school niet?	In het IHP 2023-2038 is benoemd dat er voor de huisvestingscapaciteit in Naaldwijk onderzoek moet worden verricht naar aanleiding van het gezamenlijk huisvesten van de Yunus Emre en de Regenboog aan de Savornin Lohmanstraat. Voor beide scholen werd groei verwacht. De groei wordt ook gerealiseerd, waardoor tijdig geanticipeerd moet worden op het creëren van voldoende capaciteit. Het onderzoek is eveneens opgenomen in het Uitvoeringsplan 2023-2026 behorende bij het IHP en richt zich op het bieden van voldoende huisvestingscapaciteit. De huidige school (Savornin Lohmanstraat) voldoet niet aan de omvang om zowel de groei van de Yunus Emre als de Regenboog op te vangen.

LPF-8	8	Pagina 81: Onderwijs en onderwijshuisvesting (1) Vragen: Zomerschool; 100 kinderen met een achterstand hebben hieraan deelgenomen. Hoe groot is dit aandeel van het totaal aantal kinderen met een achterstand in Westland	Zomerschool richt zich niet specifiek op kinderen met een achterstand. De Zomerschool is bedoeld voor kinderen in een achterstandsituatie(sociaal en/of economisch). Op deze wijze dragen we bij aan gelijke kansen voor iedereen. Van de 11775 kinderen uit Westland (2,5 tot 12 jaar), valt 11 procent binnen de landelijke doelgroep kinderen met een verhoogd risico op een onderwijsachterstand. Om te bepalen welke kinderen een verhoogd risico op een onderwijsachterstand hebben, wordt gebruik gemaakt van een model. Hierin worden omgevingskenmerken gebruikt die volgens het onderzoek van het CBS het risico van een kind op een onderwijsachterstand voorspellen, zoals opleidingsniveau van ouders, herkomst en of het gezin in de schuldsanering zit. (CBS)
LPF-9	81	Pagina 81: Onderwijs en onderwijshuisvesting (2) Vragen: Gelijke kansen voor iedereen op gebied van onderwijs. Waarom spreek men hier over een Taalcafé? Vreemde benaming voor een onderwijsproject op een school?	Taalcafé is een product van de bibliotheek. Er is voor gekozen om dit concept op locatie uit te voeren, zodat de kloof tussen de thuiswereld en school wordt verkleind en de ouderparticipatie wordt vergroot. Dit sluit aan op onze Lea aanpak waar een van de speerpunten taalstimulering van kinderen is en het vergroten van de ouderparticipatie.
LPF-10	84	Pagina 84: Externe ontwikkelingen/risico's Vragen: Leerachterstand van het aantal peuters neemt toe. Wat is hier de reden van??	Dit is landelijke ontwikkeling. Redenen hiervan zijn bijv. sociaal/ economische achtergrond van ouders, corona of toename van zwakke executieve functies bij het jonge kind. In de gelijke kansen aanpak hebben we hier aandacht voor, zetten we in op taalstimulering, het jonge kind en gedrag.
LPF-11	86	Pagina 86: Leerlingenvervoer Vragen: Tekort leerlingen vervoer € 236.000 door niet nakomen afspraken met vervoerder. Waarom worden deze kosten niet op de vervoerder verhaald??	Er zijn met inachtneming van de specifieke omstandigheden van de casus en met inachtneming van de mogelijkheden hiertoe wel degelijk (deels) kosten op de vervoerder verhaald. Vervoerder kon afspraken niet nakomen vanwege tekort aan chauffeurs. Dit is een landelijk probleem dat niet makkelijk is op te lossen. Het belang van continuïteit van het vervoer van deze leerlingen is groot.
LPF-12	90	Pagina 90: Groen en recreatie Vragen: Er was toch veel gedoe met parkeren bij de kust in 2023? Waar baseert men dan het gemakkelijke en sneller afhandelen op?	Met het implementeren van het QR-code voor het parkeren, is het betalen gemakkelijker en gebruiksvriendelijker geworden. Met de implementatie is de storingsgevoeligheid afgenomen ten opzichte van het vorige systeem.
LPF-13	91	Pagina 91: Afvalinzameling Vragen: Er staat bij 'een vermindering van de hoeveelheid restafval per inwoner dat er in 2024 maatregelen worden ingevoerd om dit verder te verbeteren. Aan welke maatregelen moeten wij denken? Welke voorzieningen worden bedoeld om de 65% restafval in het Westland al beter te scheiden??	In de jaarrekening is gemeld dat er een nieuw contract voor afvalinzameling en -verwerking van huishoudelijk afval in 2023 is voorbereid. en dat dit nieuwe contract vanaf 2025 zal leiden tot een kwalitatieve verbetering van de afvalinzameling en een betere dienstverlening voor inwoners. In april 2024 is de Dienstverleningsovereenkomst met HVC getekend. Samen met HVC wordt een plan voorbereid om het (fijn) restafval beter te scheiden en maatregelen in te voeren om de hoeveelheid restafval per inwoner te verminderen. Om een goede overgang van de dienstverlening naar HVC mogelijk te maken, worden er in 2024 nog geen maatregelen doorgevoerd.

LPF-14	91	Pagina 91: Begraafplaatsen Vragen: U wilt een goede basis bieden voor begrafenissen en crematies. Is er al zicht op een crematorium in Westland? Welke resultaten zijn er bereikt met het overleg met de uitvaartverzorgers en de uitvaartondernemers?	Uit de trends komt naar voren dat het aantal overledenen in Westland stijgt, maar dat het aantal begrafenissen daalt. Op basis van deze trend wordt een analyse gemaakt voor een toekomstbestendig beheer van de gemeentelijke begraafplaatsen. Er is periodiek overleg met de uitvaartverzorgers en uitvaartondernemers. Zij worden ook meegenomen in de discussie over de trendanalyse.
LPF-15	93	Pagina 93: Gemeentelijk vastgoed en grond Vragen: Welke maatschappelijke gebouwen worden aangekocht?	Voor iedere aankoop van vastgoed (en/of grond) zal een raadsbesluit aan u worden voorgelegd .
LPF-16	93	Pagina 93: Gemeentelijk vastgoed en grond (2) Vragen: Wat heeft het verkennende onderzoek naar een afvalbrengstation opgeleverd wat betreft locatie?	Vanuit het onderzoek is er een duidelijke voorkeur om zowel werf als afvalbrengstation (ABS) in elkaars nabijheid te situeren, zoals momenteel in Naaldwijk en Monster het geval is. Mogelijke andere locatie in onze gemeente met goede ontsluiting en publieke bereikbaarheid is wenselijk. T.z.t. zal een keuze aan u worden voorgelegd.
LPF-17	95	Pagina 95: Externe ontwikkelingen/risico's Vragen: Is er al duidelijkheid wat de nieuwe gemeentesecretaris bereikt heeft om gekwalificeerd personeel binnen te halen?	Voor het aannemen van gekwalificeerd personeel is de organisatie ook in 2023 actief aan de slag gegaan. Onder meer door referral recruitment (het aanbrengen van nieuwe collega's uit eigen netwerken), laagdrempelige kennismakingsbijeenkomsten binnen organisatieonderdelen, maatwerk wervingscampagnes en het neerzetten van een solide en warm onboardingsprogramma van 4-6 maanden. In 2023 heeft de organisatie 187 nieuwe medewerkers mogen verwelkomen; de nieuwe gemeentesecretaris was hier 1 van met zijn komst per 1 september 2023.

LPF-18	96	Pagina 96/97: Wat heeft het gekost? Vragen: Er zijn diverse grotere verschillen waar te nemen. Wordt dit veroorzaakt door een vooraf verkeerde begroting of door bv. gebrek aan personele inzet? Op diversen posten zie verschillen van meer dan 10 % zowel negatief als positief. In sommige gevallen kan dat gevolgen hebben als werken niet goed ingeschat zijn of kunnen worden uitgevoerd door gebrek aan personele inzet. Gemeentelijk vastgoed: achterstallig ongepland onderhoud. Waardoor zijn de ongeplande zaken ontstaan, verkeerd begroot, gebrek aan deskundig inzicht of gebrek aan toezicht door beperkte inzet Milieubeleid - beheer. Minder inzet personeel. Is dit een bewuste keuze of gebrek aan personele inzet? Waterhuishouding. Is het doorschuiven van baggerwerkzaamheden een bewuste keuze omdat het wel van belang is voor een goede waterhuishouding. Extra kosten door indexering. Waaruit bestaan deze piketdiensten en welk percentage aan kostenstijging houdt dit in. Klimaat adaptatie. Is de verwachting dat ondanks het gebrek aan personele capaciteit dat dit wel alsnog wordt ingezet/ uitgevoerd. Minder kosten gemaakt vanwege vertraagde facturering EBS. Afvalinzameling. Waarom zijn de onderzoeken niet uitgevoerd en wat was	Met het begroten van de kosten kijken we naar de langdurige contracten en de verwachte inzet van capaciteit. Mede door prijs- en loonstijgingen ontstaan afwijkingen ten opzichte van de begrote kosten. Dit noemen we prijsverschillen. Het kan zijn dat er minder of meer capaciteit is ingezet. Dit noemen we hoeveelheidsverschillen. In veel gevallen is het verschil tussen begroot en gerealiseerd een combinatie van beide factoren geweest.
LPF-19	99	Pagina 99: Wat heeft het gekost (2) Vragen: Als er bij de begraafplaatsen meer kosten gemaakt zijn dan begroot. Moet dan niet de begroting realistischer worden opgesteld?	Er is incidenteel grootschalig onderhoud verricht. Als gevolg van marktprijsstijgingen zijn de kosten meer dan begroot. Hiernaast zien we hierbij een trendlijn van een daling van begrafenissen en hierdoor inkomsten lager uitvallen.
LPF-20	102	Pagina 102: Wat heeft het gekost (3) Vragen: Is er bekend wat de externe betrekkingen werkelijk opleveren voor het imago van de tuinbouw??	De afgelopen periode is het aantal bezoeken aan Westland en de glastuinbouw vanuit nationale en internationale overheden en delegaties toegenomen. Steeds meer Kamerleden, Statenleden en ministeries weten hun weg naar Westland en de glastuinbouw te vinden. Dit zien we als een toenemende interesse in de glastuinbouw die nodig is om het imago van de sector positiever te krijgen.
LPF-21	103	Pagina 103: Wat heeft het gekost (4) Vragen: Er zijn extra kosten gemaakt voor de beveiliging van de collegeleden. Lopen deze kosten ook door in 2024??	Ja, deze kosten zijn voor een deel eenmalig en voor een deel lopen de kosten door in 2024
LPF-22	106	Pagina 106: Belastingen Vragen: Hier wordt gemeld dat de tarieven voor rioolheffing en afvalstoffenheffing kostendekkend zijn maar waarom moest er dan 1,2 miljoen worden bijgepast bij de afvalstoffenheffing?	De tarieven voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing mogen wettelijk maximaal 100% kostendekkend zijn. Volgens de begroting - na wijziging - is de kostendekkendheid 88,8% (afvalstoffenheffing) en 94,7% (rioolheffing). Bij de realisatie is de kostendekkendheid respectievelijk 92,6% en 93,3% (zie ook pagina 131 en 133). De tekorten worden aangevuld vanuit de genoemde reserves en of voorzieningen.

LPF-23	109	Pagina 109: Wat heeft het gekost? Vragen: De algemene baten en lasten zijn per saldo hoger uitgevallen dan begroot. Waaruit bestaat de post 'dubieuze debiteuren' en hoe groot is deze als hier wordt gemeld dat de post met 717.000 is aangepast??	De post dubieuze debiteuren bestaat uit vorderingen waarvan de inbaarheid onzeker is. De voorziening dubieuze debiteuren wordt twee maal per jaar bijgesteld op basis van nieuwe bevindingen. De openstaande posten zijn per 31 december 2023 beoordeeld. Hierbij is een onderscheid gemaakt naar posten met risicopercents van 10%, 15%, 100% en dwangsommen. Op basis van deze beoordeling is de post dubieuze debiteuren met € 717.000 verhoogd naar € 2.570.000.
LPF-24	124	Pagina 124: Wat heeft het gekost? Vragen: Er blijken nog 86 FTE niet te worden ingevuld door krapte op de arbeidsmarkt. Waar in de organisatie/dienstverlening heeft dit de meeste invloed op het dagelijks proces?	De lastig te vervullen functies zijn een aantal jaar op rij op het gebied van: Bouwkunde/civiele techniek; Financieel/economisch; Ruimtelijke ordening/milieu (o.a. stikstof en energietransitie); Verkeer/vervoer/nautisch en Wonen/volkshuisvesting. Het landelijke beeld laat hetzelfde zien.
LPF-25	141	Pagina 141: Weerstandsvermogen en risicobeheersing Vragen: Bij risico's begroting staan nog steeds de Ontsluiting Maasdijk/Honderdland en SOK Honderdland. Wanneer wordt dit opgelost?	De planning is afronding dit jaar (2024).
LPF-26	152	Pagina 152: Waterhuishouding Vragen: Waarom is er bij het gewenste onderhoudsniveau voor Waterhuishouding, in een tijd met regelmatig overvloedige neerslag, gekozen voor voldoende en niet voor goed?	Het onderhoud wordt uitgevoerd conform de gestelde kwaliteitseisen uit het GebiedsGericht Plan 2023-2027(GGP). Het GGP is 24 mei 2023 vastgesteld door de Raad.
LPF-27	159	Pagina 159: Bedrijfsvoering Vragen: Veel wordt er gesproken over allerlei processen om medewerkers te motiveren, te begeleiden, nieuwe processen en noem maar op. Bij veel van deze processen is het belangrijk dat medewerkers op de werkvloer aanwezig zijn. Vanuit de COVID periode zijn veel mensen thuis gaan werken en dit ook blijven doen. Is er een inzicht in het percentage thuis werken en kantoor werken en wat beschouwd de organisatie als gewenst en werkbaar?	Er is op dit moment geen inzicht te geven in het percentage van medewerkers dat thuis werkt en dit ook zal blijven doen. Wat de organisatie wenselijk en werkbaar vindt ligt nog verder voor.
PvdA	Pagina	Vraag	Antwoord
PvdA-1	8	Is een egalisereserve wel toegestaan voor deelnemingen?	Hier zijn geen formele bezwaren tegen. De raad gaat hier zelf over.
PvdA-2	8	Er wordt 1 miljoen gestort in de reserve Tariefegalitatie Afvalstoffenheffing, maar daarvoor hebben wij toch de Voorziening Egalitatie afval (zie blz. 227)?	Voordeel realisatie t.o.v. begroting mag niet worden gestort in de voorziening. Het voordeel wordt gestort in de reserve om het volgend jaar in te zetten op product Afval
PvdA-3	9	Wat is de aanpassing overheveling Economische ontwikkeling in de tabel en waar kan ik de 455.849 dan terugvinden?	Bij de tweede Voortgangsrapportage was € 965.000 opgenomen als overheveling naar 2024 voor Economische Ontwikkelingen. Dit bleek eind 2023 te hoog te zijn geraamd omdat er na de 2e VGR nog uitgaven zijn geweest ter grootte van € 455.849. Het voorstel aan de raad is nu om de overheveling te corrigeren met hetzelfde bedrag.

PvdA-4	9	Waarom wordt financiële positie van de gemeente 8 miljoen slechter(1,5 miljoen minder reserve en 6,5 miljoen meer leningen)?	De omvang van de reservepositie en de stand van de leningen fluctueren mee met de uitgaven en inkomsten op grond van de door de raad vastgestelde begroting of separate investeringsbesluiten. De gemeente heeft nog steeds een gezonde solvabiliteitsratio en netto-schuldquote (zie pagina 148 van de jaarrekening). Met name een toename van de leningstand an sich kan niet één-op-één worden vertaald als een verslechtering van de financiële positie.
PvdA-5	14	Anders werken ontwikkelen. Tevens is in teams aandacht voor de “Ja mits” gedachte en praktische uitvoering hiervan binnen de verplichte aders. Wat is het “Ja..... mits” gedachte en welke aders?	De zin had moeten zijn: Ja..mits gedachte binnen verplichte Kaders. Daar waar de wet- en regelgeving het toelaat kijken waar mogelijkheden binnen de Omgevingswet liggen om te komen tot een antwoord "JA" mits u aan bepaalde condities voldoet. Dit vraagt afstemming, meedenken en flexibiliteit. Stappen in 2023 zijn onder andere gemaakt door intensievere begeleiding in vooroverleg en Omgevingstafel Westland.
PvdA-6	20	Welke kortingsregelingen kunnen door starters nu gestapeld worden en wanneer acht het college een koopwoning “bereikbaar”?	Op dit moment kan een starterslening gecombineerd worden met een kortingsconstructie met "maatschappelijk gebonden eigendom" waaronder koopgarant en koopstart.van stichting opmaat. Wel altijd in combinatie met de gemeentelijke starterslening. De woning mag dan niet duurder zijn dan de NHG grens van het jaar ervoor. Met deze stapeling kan een starter (mits voldoende aan de voorwaarden uiteraard) max. 100.000 lenen. Een starter kan hiermee een bepaalde woning gegeven zijn inkomen en eigen middelen kopen.
PvdA-7	20	Ook verkenden we de mogelijkheden voor een wooninvesteringsfonds. Wat is een wooninvesteringsfonds en wanneer zou zoiets eventueel van start kunnen gaan? Wat is het voordeel voor starters van zo'n fonds?	Doel van het wooninvesteringsfonds is niet zozeer één fonds maar een pakket aan samenhangende maatregelen om de koopwoningmarkt voor starters toegankelijker te maken, zoals we dat al in 2023 met uw raad deelden. In de afgelopen periode is de regeling startersleningen verruimd. Dit zorgt ervoor dat een starterslening kan worden gebruikt voor een woning met hogere aanschafwaarde dan voorheen. Daarnaast is het mogelijk gemaakt om kortingsconstructies (zoals "koopstart") gecombineerd toe te passen. Koopstart is toegepast bij nieuwbouwontwikkeling in Waelpolder, specifiek is aan dit project aandacht gegeven op de gemeentelijke website. In september 2023 is een "startersdag" georganiseerd samen met Westlandse bedrijven op het gebied van de woningmarkt. Banken, makelaars en andere partijen waren hier aanwezig. Starters konden hier terecht voor informatie, inspiratie, en projecten. Op dit moment vindt een evaluatie plaats met als doel te kijken naar de mogelijkheden om opnieuw een startersdag te organiseren. Het initiatiefvoorstel Addendum woonvisie is aangenomen, met dit voorstel dient tweederde van de nieuwe woningbouwontwikkelingen in het betaalbare segment te vallen. Dit zorgt voor meer woningen in deze prijsklasse en zorgt voor een betere toegankelijkheid voor starters.

PvdA-8	20	Wachttijsten voor sociale huurwoningen verminderen was de opgave. Hoeveel korter zijn de wachttijsten geworden?	Wachttijsten van sociale huurwoningen verminderen is een gedeelde opgave van Rijk en Gemeenten. Hieronder leest u de meest recente cijfers inzake wachttijden. Cijfers van 2020 t/m 2023 •De leeftijden 23-26 kennen in 2023 een mediane inschrijfduur van 85 maanden. Dit is stabiel t.o.v. 2022 en een jaar gestegen t.o.v. 2020. •De leeftijden 27-54 kennen in 2023 een mediane inschrijfduur van 82 maanden. Dit is stabiel gebleven t.o.v. voorgaande jaren tot aan 2020. •De leeftijden 55-64 kennen in 2023 een mediane inschrijfduur van 48 maanden. Dit is stabiel t.o.v. 2022. En een jaar gestegen t.o.v. 2020. •De leeftijden 65-74 kennen in 2023 een mediane inschrijfduur van 35 maanden. Dit is twee jaar verkort t.o.v. 2022 en twee jaar verkort t.o.v. 2020. •De leeftijden 75 jaar en ouder kennen in 2023 een mediane inschrijfduur van 33 maanden. Dit is een jaar gestegen t.o.v. 2022 en twee jaar verkort t.o.v. 2021, twee jaar gestegen t.o.v. 2020.
PvdA-9	21	Waarom zijn de resultaten van de onderzochte locaties voor tijdelijke woningen uitgebleven?	Het college onderzocht locaties voor tijdelijke woningen, die i.v.m. (maatschappelijk) draagvlak niet tot realisatie zijn gekomen.
PvdA-10	25	Centrumplan Honselersdijk. In dit plan zijn geen woningen opgenomen. Waarom wordt het centrumplan Honselersdijk dan genoemd onder het kopje bouwen van woningen?	In voorgaande jaren werd dit project in begroting en jaarrekening genoemd omdat het onderdeel was van een lopende grondexploitatie. Deze is met de vaststelling van het MPG door de raad in maart 2023 afgesloten. Het klopt dat er geen woningen worden gerealiseerd. Het is een voorbeeld van een project waar in 2023 aan is gewerkt.
PvdA-11	25	Vlietweg. Wat is de vertraging van de woningbouw aan de Vlietweg en hoeveel woningen gaan er nu komen? Want van voortvarend aanpakken blijkt weinig en de school de Hoogvlieger komt toch ook al ergens anders?	Er wordt aan de planvorming voor het gehele gebied gewerkt. Er is overleg met de provincie over dit plan en andere plannen buiten bestaand stedelijk gebied. Dit heeft geleid tot vertraging. Er worden naar verwachting ca. 450 á 500 woningen aan de Vlietweg gerealiseerd. De Hoogvlieger wordt ter hoogte van zwembad de Hoge Bomen gerealiseerd. Hier zijn naast de school ongeveer 20 woningen voorzien. Voor de zomervakantie 2024 wordt een inloopavond georganiseerd voor de Hoogvlieger.
PvdA-12	25	Verdilaan. In 2023 is er gewerkt aan het opstellen van een vervolgaanpak voor de gebieds- en vastgoedontwikkeling in en om de Verdilaan. Wanneer worden de plannen bekendgemaakt voor het hele gebied ??	De afronding initiatief-/verkenningfase ontwikkeling Verdilaan zal tweede helft juni 2024 ter besluitvorming aan het college van B&W worden voorgelegd, waarna wij uw raad nader zullen informeren over de uitkomsten en vervolgstappen.

PvdA-13	28	Mutatie reserve. Gebiedsontwikkeling mutatie reserve. Begroting 2023 na wijziging 934. Jaarrekening 2023 386. Waarom is de begroting 2023 gewijzigd naar 934 en waarom is het uiteindelijke bedrag op de rekening 2023 386 ??	De verwachting was dat de begrotingswijziging voor Liermolensloot in 2023 onherroepelijk zou zijn en de gemeente de resterende bijdrage bovenwijks in 2023 zou ontvangen. Vanwege beroepszaak is dit niet in 2023 gebeurd. <table><tr><td></td><td>Begroting</td><td>Werkelijk</td></tr><tr><td>Liermolensloot</td><td>685.000</td><td>-</td></tr><tr><td>Bijdrage uit algemene reserve (besluit MPG 2023)</td><td>225.000</td><td>225.000</td></tr><tr><td>Poortcamp</td><td></td><td>87.000</td></tr><tr><td>Rozenhof</td><td></td><td>44.000</td></tr><tr><td>Bovendijk</td><td></td><td>20.000</td></tr><tr><td>Overige € 10.000</td><td>24.000</td><td>10.000</td></tr><tr><td></td><td>934.000</td><td>386.000</td></tr></table>		Begroting	Werkelijk	Liermolensloot	685.000	-	Bijdrage uit algemene reserve (besluit MPG 2023)	225.000	225.000	Poortcamp		87.000	Rozenhof		44.000	Bovendijk		20.000	Overige € 10.000	24.000	10.000		934.000	386.000
	Begroting	Werkelijk																									
Liermolensloot	685.000	-																									
Bijdrage uit algemene reserve (besluit MPG 2023)	225.000	225.000																									
Poortcamp		87.000																									
Rozenhof		44.000																									
Bovendijk		20.000																									
Overige € 10.000	24.000	10.000																									
	934.000	386.000																									
PvdA-14	29	Bijdrage bovenwijkse voorzieningen. De inkomsten uit de bovenwijkse voorzieningen zijn lager dan begroot. Voor het project Liermolensloot zijn nog niet alle bestemmingswijzigingen onherroepelijk. De realisatie van de bijdrage is hieraan gekoppeld. Welke bijdrage moet nog gerealiseerd worden en wanneer wordt de betreffende bijdrage ontvangen? Is het verschil tussen de bijdrage en de voordelige baten van de reserve te verklaren?	De nog te realiseren bijdrage, bedraagt € 1.370.000. De bijdrage wordt op basis van de huidige inschattingen in 2024 ontvangen. Omdat er in 2023 minder bijdragen zijn ontvangen is de storting aan de reserve ook minder dan begroot. Dit geeft een voordeel op de storting in de reserve.																								
PvdA-15	42	Het afgelopen jaar hadden we echter ook te maken met wachtlijsten in de WMO en kostenstijgingen voor Jeugdhulp. Daarom zijn enkele projecten niet verder doorgevoerd of voortijdig beëindigd. Welke projecten zijn niet doorgevoerd of voortijdig beëindigd?	We hebben de voorgenomen verbreding van de integrale toegang niet doorgezet. Door prioriteiten die door het Rijk zijn opgelegd (o.a. IZA, GALA) zijn we niet toegekomen aan de actualisatie van het Sociaal Beleidskader.																								
PvdA-16	43	Cultuuromslag in denken en handelen. Team Advies en Maatwerk organiseerde casustafels om complexe problematiek te bespreken. Dit team werkte aan de hand van de doorbraakmethode en besprak 20 casussen. Wat is precies de doorbraakmethode en wat was het resultaat bij de besproken casussen?	De Doorbraakmethode is een beproefde manier van werken langs steeds dezelfde zes processtappen, waarmee sociaal professionals makkelijk en onderbouwd maatwerk kunnen leveren in het sociaal domein. Inwoners met problematiek op meerdere leefgebieden, zijn daardoor effectiever en integraler geholpen en ondersteund.																								
PvdA-17	50	Briefadres dak en thuislozen. Hoeveel briefadressen (dus ook dak- en thuislozen) zijn er verstrekt?	Uit de BRP blijkt dat er 338 personen actueel ingeschreven staan met een briefadres. Van deze 338 personen hebben er 36 gekozen voor het gemeentelijk briefadres zijnde Verdilaan 7 te Naaldwijk. Burgerzaken heeft bij alle 338 personen vastgesteld dat zij niet beschikken over een actueel woonadres.																								
PvdA-18	51	Lifecoaches. Ze zijn eind 2023 aangesteld. Hoeveel coaches zijn er en wat is de specifieke taak van deze coaches?	Op dit moment is één lifecoach aan het werk (36 uur per week). De coach houdt zich bezig met kwetsbare voortijdig schoolverlaters (16 t/m 27 jr.) die hulpvragen hebben op meerdere leefgebieden, zoals, werk/opleiding, inkomen, wonen, welzijn of het sociale systeem. Deze kwetsbare jongeren zitten of nog op school of hebben de opleiding zonder startkwalificatie verlaten. Samen met de coach werken zij aan een toekomstperspectief.																								

PvdA-19	83	Grafiek absoluut verzuim. Is in 2022 omhoog gegaan van 1.3 naar 7.3%. Wat is de verklaring voor dit verschil ?	Tegenwoordig wordt geautomatiseerd geregistreerd. Dit is van invloed op het percentage 'Absoluut Verzuim' en verklaart zowel landelijk als in Westland de toename. Kinderen worden geregistreerd onder absoluut verzuim, zodra ze wél zijn ingeschreven in de gemeente, maar vier weken of meer van een schooljaar niet zijn ingeschreven op school, noch daarvoor vrijstelling hebben ontvangen, noch een geldige startkwalificatie hebben.
PvdA-20	102	Lasten Bestuur. Begroting 2023 na wijziging 1637, Jaarrekening 2023 2357. Een verschil van 720. Wat is de verklaring voor dit verschil?	Deze afwijking is toegelicht op de naastgelegen pagina 103.
PvdA-21	39	Zowel op het punt van Mobiliteit als op het gebeid van de Energietransitie heeft de gemeente miljoenen (resp. 1 en 3 miljoen) minder uitgegeven. Wat hebben wij afgelopen jaar niet uitgevoerd?	De regionale verkeersprojecten vergen meer tijd om samen met partners te kunnen onderzoeken en uit te werken. Hierbij speelt ook mee dat veel bureaus een tekort aan capaciteit hebben waardoor vertragingen ontstaan. Hierdoor vallen de uitgaven in 2023 lager uit dan verwacht De prestatie over 2023 is weergegeven in het jaarplan 2024 Westlandse Energie Opgave. Het financiële beeld is sterk vertekend doordat het rijk laat in 2023 specifieke uitkeringen toekende. Deze middelen zijn nog maar voor een beperkt deel aangewend. De middelen mogen de komende jaren nog worden ingezet. Bij mobiliteit is er sprake van vertragingen. Betreft vooral de regionale projecten. Hier is nader en verdiepend onderzoek nodig om andere maatregelen om knelpunten en kostenstijgingen op te kunnen lossen/vangen.
VVD	Pagina	Vraag	Antwoord
VVD-1	15	Ruimtelijke ordening Op pagina 15 kunnen we lezen dat de gemeente deelneemt aan het provinciale traject 'ruimtelijke puzzel' waarin we invloed uitoefenen op de ruimtelijke koers in Zuid-Holland en de gevolgen voor Westland. Dit traject is nog niet afgerond. Kan het college aangeven welke successen de gemeente heeft geboekt voor de ruimtelijke puzzel binnen Westland en wat er nog in de pijpleiding zit op dit gebied?	Door de proactieve houding van Westland is expliciet aandacht voor de Greenports en de glastuinbouwsector in een eigen paragraaf van het Ruimtelijk Voorstel. Ook is er resultaat geboekt voor het in de toekomst kunnen blijven faciliteren van grote ruimtevragers binnen het bestaande agrologistiek complex in de Greenport West-Holland, uiteraard binnen nader uit te werken voorwaarden. De provincies en het Rijk werken op dit moment aan een Ruimtelijk Arrangement wat moet leiden tot wederkerige afspraken tussen provincies en Rijk naar aanleiding van de voorstellen van de provincies en met het oog op de Nationale Omgevingsvisie. De door de provincie geschetste koers zal verder worden uitgewerkt in o.a. de ruimtelijk-economische visie, het omgevingsbeleid van Zuid-Holland - herziening 2025 en het ZH-PLG.

VVD-2	20	Volkshuisvesting Kan het college de laatste stand van zaken geven met betrekking tot het wooninvesteringsfonds? Waarom wel, waarom niet? (p.20)	Doel van het wooninvesteringsfonds is niet zozeer één fonds maar een pakket aan samenhangende maatregelen om de koopwoningmarkt voor starters toegankelijker te maken. In de afgelopen periode is de regeling startersleningen verruimd. Dit zorgt ervoor dat een starterslening kan worden gebruikt voor een woning met hogere aanschafwaarde dan voorheen. Daarnaast is het mogelijk gemaakt om kortingsconstructies (zoals "koopstart") gecombineerd toe te passen. Koopstart is toegepast bij nieuwbouwontwikkeling in Waelpolder, specifiek is aan dit project aandacht gegeven op de gemeentelijke website. In september 2023 is een "startersdag" georganiseerd samen met Westlandse bedrijven op het gebied van de woningmarkt. Starters konden hier terecht voor informatie, inspiratie, en projecten. Op dit moment vindt een evaluatie plaats met als doel te kijken naar de mogelijkheden om opnieuw een startersdag te organiseren. Het initiatiefvoorstel Addendum woonvisie is aangenomen, met dit voorstel dient tweederde van de nieuwe woningbouwontwikkelingen in het betaalbare segment te vallen. Dit zorgt voor meer woningen in deze prijsklasse en zorgt voor een betere toegankelijkheid voor starters.
VVD-3a	26	Gebiedsontwikkeling A. In Waelzicht heeft de projectontwikkelaar op eigen kosten 33 woningen via Koopstart verkocht. Is dit een ontwikkeling waarvan het college verwacht dat dit vaker gaat gebeuren bij woningbouwprojecten of was dit een eenmalige actie? (p.26)	Met het aanpassen van de "startersverordening" is door het 'stapelen' van de kortingsregelingen mogelijk dat koopstart ook als kortingsregeling wordt gestapeld. We stimuleren ontwikkelaars dit instrument vaker in te zetten.
VVD-3b	27	Gebiedsontwikkeling B. Op pagina 27 kunnen we lezen dat de gemeente zelf weinig grond in eigendom heeft Het merendeel van de ontwikkelingen is facilitair. De snelheid van het ontwikkelen van dit type projecten is afhankelijk van derde partijen. In hoeverre heeft het college mogelijkheden om aanvragen en procedures te versnellen	Voor dit type projecten zijn we afhankelijk van de ontwikkelaars en is het niet altijd mogelijk om te versnellen, bijvoorbeeld als er beroep bij de rechter is ingesteld. Mogelijkheden om te versnellen kunnen zijn: duidelijke opdrachtgeving, realistischer plannen, het gelijktijdig doorlopen van procedures/projectfases, strijdigheid met beleid sneller vaststellen, participatie waar dit meerwaarde biedt, prioritering in projecten met gerichte inzet van capaciteit.
VVD-4a	30	Mobiliteit en economie •Westland wordt qua vervoersbewegingen (verkeersdruk) steeds drukker. Er wordt o.a. ingezet op de fiets als vervoersmiddel. Er wordt gesproken in het fietsbeleidsplan over een inventarisatie van de huidige fietsvoorzieningen. Is hierover al iets te melden en wanneer kunnen wij de complete inventarisatie verwachten? Dit afgezet tegen een verkeersprognose van hoeveel mensen er in de toekomst extra gebruik gaan maken van de fiets? •Hoe verhoudt het lokale beleid zich met de toekomstige regeringsplannen c.q. denkt u dat deze regeringsplannen een negatieve uitwerking kunnen hebben op lokale successen?	Wij verwachten eind dit jaar meer te kunnen melden over een inventarisatie van fietsvoorzieningen. Vooralsnog is de verwachting niet dat de toekomstige regeringsplannen een negatieve invloed hebben op lokale successen.

VVD-4b	30	Individuele systemen worden op ons elektriciteitsnet nog toegestaan. Er zijn echter (Honderdland) vele problemen met terug levering op ons overbelaste elektriciteitsnet. Hoe verhoudt deze facilitering zich hiermee en zijn er op (korte) termijn significante aanpassingen te verwachten op dit elektriciteitsnet?	Netcongestie (levering en teruglevering) is in Westland nog geen groot probleem. Het aantal eindgebruikers van elektra die niet kunnen worden aangesloten of die duurzaam opgewekte energie niet kunnen terugleveren dient beperkt te worden. Netbeheerder JUVA gaat daarom komende jaren veel investeren in netverzwaring. Daarnaast biedt de door de tweede kamer aangenomen Energiewet eindgebruikers van elektra mogelijkheden om overeenkomsten met de netbeheerder af te sluiten om congestie te voorkomen. Gemeente Westland faciliteert de netbeheerder bij de verzwaring van de netwerken in het vergunning proces en brengt indien nodig partijen bij elkaar om transportovereenkomsten te sluiten zoals gedaan in Honderdland.
VVD-4c	30	Wanneer kunnen wij als gemeenteraad een uitgewerkt schetsontwerp van bus/railverbindingen met Delft, Maassluis/Rotterdam en Den-Haag verwachten? Is hierin de verwachte ontwikkeling verkeersintensiteit en van woonwijken meegenomen? Wordt er ook rekening gehouden met het stimuleringsbeleid van de rijksoverheid om méér woningen te bouwen tot 2040?	Naar verwachting eind 2024 is op hoofdlijnen een corridorstudie beschikbaar die met de Raad gedeeld kan worden. Hierin zijn de te verwachten verkeersintensiteiten van woonwijken meegenomen. Ook is rekening gehouden met het stimuleringsbeleid van de rijksoverheid om tot 2040 meer woningen te bouwen, hoewel dit beleid zich voornamelijk manifesteert in meer stedelijke gebieden.
VVD-5a	46	Zorg, welzijn en cultuur Op pagina 46 is benoemd dat het Erfgoedbeleid in 2023 is herijkt en er een start is gemaakt met de herijking van de lokale monumentenlijst. In Q1 van 2024 wordt dit aan de raad aangeboden. Inmiddels gaan we richting Q3. Kan deze lijst al reeds aan de Raad worden verstrekt? Kan tevens worden aangegeven wat de richtlijnen zijn om als specifiek Westlands Erfgoed te worden erkend?	Het erfgoedbeleid is door wisseling van de wacht in personeel nog niet herijkt. Het concept erfgoedbeleid is gereed wat in samenspraak met het historisch veld tot stand is gekomen. Deze wordt naar verwachting aan de Raad na het zomerreces aangeboden. In de nieuwe erfgoednota staat onder andere opgenomen dat er een nieuwe inventarisatie van erfgoed zal plaatsvinden naar de maatstaven van de nieuwe Omgevingswet. Op basis van de nieuwe inventarisatie kunnen vervolgens (in samenspraak met het historisch veld en andere belanghebbenden) richtlijnen worden opgesteld om aan te geven wat als specifiek Westlands erfgoed kan worden erkend.
VVD-5b	46	Op pagina 46 is benoemd dat de gemeente zoveel mogelijk Westlanders in aanraking te laten komen met cultuur. Voor jongeren tussen 0-23 jaar wordt er met het programma Brede Ontwikkeling een bijdrage geleverd. Naast de incidentele subsidie ten behoeve van een impuls voor het lokale culturele klimaat, worden er nauwelijks initiatieven genoemd voor de groep inwoners ouder dan 23 jaar. Is er een overzicht beschikbaar wat de gemeente Westland heeft gedaan/doet om de cultuurparticipatie onder deze groep te vergroten?	Voor culturele activiteiten voor inwoners van 23 jaar en ouder kunnen de inwoners terecht bij theater De Naald, Westlands museum, Cultuurweb en de Bibliotheek.
VVD-5c	46	In 2023 zijn stappen gezet voor de doorontwikkeling sociaal domein: welke zijn dit precies en wat is hiermee bereikt? Wat hebben deze plannen het Westland opgeleverd?	We hebben de pilot integrale (brede) toegang uitgevoerd. Deze is door de raad stoptgezet. Daarnaast hebben we geïnvesteerd in de doorbraakmethode die ook in 2024 wordt uitgevoerd. Tot slot bezien we de kostenontwikkeling in het Sociaal Domein in samenhang met de mogelijkheden tot optimale dienstverlening en passende zorg.

VVD-5d	46	Er is 345.000 euro niet uitgegeven in het sociaal domein vanwege personeelstekort. Wat hebben de inwoners hiervan gemerkt en welke lessen leren we hieruit voor de toekomst? M.a.w.: hoe voorkomen we dat dit vaker gaat gebeuren?	Het voornemen was om de pilot voor de brede toegang uit te breiden met onderdelen van de Wmo en eventueel daarna Werk en Inkomen. Het bleek echter al lastig om alle posities bezet te krijgen in het team. Voor inwoners had de uitbreiding met volledige bezetting kunnen betekenen dat er vaker aan de voorkant een integrale afweging was gemaakt bij een hulpvraag. De pilot is echter op verzoek van de raad stopgezet en de uitbreiding heeft niet plaatsgevonden. Dit betekent dat de oplossing voor nu meer gezocht zal worden in multidisciplinaire benadering van complexe zaken. Er is dus niet verder gewerkt aan de centrale toegang. Dit was aan de voorkant niet voorzien. De prioriteit werd na het stopzetten van de pilot gelegd bij het versneld laten afnemen van de wachtlijsten en andere prioriteiten die het Rijk in 2023 oplegde (bijvoorbeeld bij gezondheid) en niet meer op het bezetten van het team.
VVD-5e		Bij het hoofdstuk inkomensvoorzieningen en participatiewet mist deze fractie eigenlijk de cijfers en de doelen om mensen aan het werk te krijgen. Deze fractie gaat er vanuit dat dit doel er wel was? Zo ja, wat zijn de resultaten?	In de Dienstverleningsovereenkomst met Patijnenburg namen we uitstroomdoelen op. Er zijn in 2023 140 mensen geholpen aan werk (doelstelling: 150) waarvan 54 via de banenafspraken (doelstelling: 50). 80 mensen zijn volledig uit de uitkering gestroomd (doelstelling 80). Er zijn 43 trajecten met Jobcoaching ingezet (doelstelling: 50) en 133 trajecten met loonkostensubsidie (doelstelling: 135). Overigens kan het zijn dat inwoners financiële ondersteuning behouden, ook als ze (deels) uitstromen naar werk. Vandaar dat de categorie "volledig uit de uitkering" is toegevoegd. Over het algemeen heeft Patijnenburg de doelstellingen grotendeels of geheel gehaald.
VVD-6		Openbare orde en veiligheid Het lijkt uit de cijfers dat in Westland er significant minder winkeldiefstallen plaatsvinden dan in Nederland. Bijna de helft. Uiteraard positief. Is er onderzocht wat hiervoor de eventuele reden zou kunnen zijn? (p.74)	Nee. Dit is niet onderzocht. Wij maken gebruik van de veiligheidscijfers van de politie. Op instigatie van de minister van Justitie en Veiligheid is de capaciteit vanuit de politie en het Openbaar Ministerie waar het gaat om winkeldiefstallen beperkt. De minister van J & V geeft ondernemers de mogelijkheid winkeldiefstallen zelf af te handelen. De winkeliers kunnen ervoor kiezen slechts een waarschuwing te geven, gebruik te maken van Stichting So-Da (Service Organisatie Direct Aansprakelijkstelling), een winkelverbod op te leggen of de politie in te schakelen en aangifte te doen. Het is dus niet mogelijk om aan te geven of er daadwerkelijk sprake is van een afname over andere afdoening.
VVD-7		Sport, onderwijs en recreatie • Er is een post gereserveerd voor het vervangen van (kunstgras) sportvelden. Het lijkt alsof de gemeente nu geen duidelijk beeld heeft wanneer en waar een (kunstgras) sportveld moet worden vervangen. Is er een planning beschikbaar voor het vervangen van sportvelden? Bepaalt de gemeente wanneer een veld moet worden vervangen of moeten verenigingen dit zelf tijdig aangeven?	Er is een planning gebaseerd op de economische afschrijvingstermijn, daarnaast wordt ook altijd de technische afschrijving meegenomen in de daadwerkelijke programmering zodat niet onnodig velden worden vervangen. Het is niet nodig dat verenigingen dit aangeven, er is warm contact met de verenigingen en dit soort vervangingen worden ruim van tevoren met elkaar besproken.

VVD-8	119	Organisatie en overhead •Op pagina 119 is benoemd dat de gemeente Westland voldoet aan de vereisten van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Voor het archiveren (Archiefwet) zijn er op het werkgebied Informatiebeheer (IB) beleid, kaders en randvoorwaarden opgezet. Is er in de audit ook bekeken of de Archiefwet (focus op bewaren van belangrijke informatie incl. persoonsgegevens) en de AVG (Focus op dataminimalisatie van persoonsgegevens) goed op elkaar zijn afgestemd en wat zijn de resultaten hiervan? •Op pagina 119 is benoemd dat er een verplichting phishingtraining aan medewerkers is gegeven en er diverse phishingtests hebben plaatsgevonden. Zijn deze resultaten uiteindelijk positief uitgevallen en wordt medewerkers na een foute phishingtest opnieuw een verplichte training aangeboden?	De Archiefwet wordt getoetst o.b.v. het Normenkader Kido (Kwaliteitssysteem Informatiebeheer decentrale overheden (KIDO)). Binnen de organisatie is JIG bezig met het opstellen en delen van een integraal overzicht van alle IV gerelateerde audits. Eén daarvan is de audit op basis van het Normenkader KIDO over het archief en informatiebeheer Deze audit dient t.b.v. het opstellen en vaststellen van het 2-jaarlijkse KPI-verslag over het archief- en informatiebeheer omtrent de overgedragen en nog niet naar het HAW overgedragen archieven en informatie. Het college van B&W is namelijk ingevolge artikel 30 uit de Archiefwet 1995 zorgdrager voor de gemeentelijke archiefbescheiden en dient daar in eerste instantie verantwoording over af te leggen aan de gemeenteraad. Voor deze horizontale verantwoording legt het college een 2-jaarlijks verslag voor aan de raad over het toezicht op het beheer van de analoge en digitale archiefbescheiden. Overigens worden antwoorden op de vragen uit het KIDO Normenkader sinds 2023 opgenomen in de applicatie LIAS ISMS. Nieuw beleid wordt op elkaar en met elkaar integraal binnen het I-domein afgestemd. Het Kido besteedt aandacht aan kaders, beleid en randvoorwaarden. Een onderdeel hiervan betreft ook het de uitvoering. O.b.v. de Archiefwet wordt ook rekening gehouden met de AVG waaronder persoonsgegevens. Daarbij wordt bijv. rekening gehouden met het bewaren en vernietigen van informatie en vernietigingslijsten. Maar ook bij het registreren. Er zijn in 2023 maandelijkse phishingtests uitgevoerd. De uitkomsten waren wisselend afhankelijk van de complexiteit van de phishingmail. Ook hebben vrijwel alle medewerkers een Elearning over phishingmails gevolgd. Deze wordt ook aan alle nieuwe medewerkers aangeboden. De meldingsbereidheid is hierna duidelijk toegenomen.
VVD-9	129	Lokale heffingen en lastendruk •De procentuele opbouw van lokale belastingen en heffingen is een helder verhaal. Wat dit echter op individueel niveau betekent is voor veel mensen vaak maar een percentage in een Kadernota. Zou het mogelijk zijn om met behulp van twee of drie rekenvoorbeelden (casussen) helder inzichtelijk te maken wat nu de (eventuele) verhogingen van belastingen financieel op individueel niveau voor gevolgen kan hebben? (p.129 & p.139)	Op pagina 139 wordt de lokale lastendruk (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) weergegeven van een koopwoning met een meerpersoonshuishouden op basis van de gemiddelde WOZ-waarde. Voor 2023 is dat € 963,95. Dat is nagenoeg gelijk aan 2022 (€ 963,99). De lokale lastendruk in 2023 voor een huurwoning met een meerpersoonshuishouden is € 565,92. Dat is € 3,96 lager dan 2022 (€ 569,88).
WV	Pagina	Vraag	Antwoord

WV-1	7	Het is te zien dat het resultaat na de tweede Voortgangsrapportage 2023 ruim € 6.5 miljoen nadeel is. De bijstelling van het resultaat een aantal maanden later is € 14.5 miljoen, dus een verschil van € 8 miljoen. Hoe kunnen we in de toekomst bewerkstelligen dat de Voortgangsrapportages meer aansluiten bij het uiteindelijke jaarresultaat? Gaarne concrete acties aangeven.	De afgelopen jaren is getracht om bij de tussentijdse rapportages steeds beter het jaarrekeningresultaat te prognosticeren. Bij de jaarrekening 2023 is een aantal incidentele voordelen te melden die tot het positieve resultaat leiden. Zo heeft het Rijk de uitkering van het Gemeentefonds pas bij de decembercirculaire met € 2,7 mln. verhoogd. Hier was in de begroting geen rekening mee gehouden. Hoewel de ontwikkelingen bij het Rijk nauwlettend in de gaten worden gehouden, is het niet te voorkomen dat er voor- of nadelige effecten voortvloeien als gevolg van de decembercirculaire. Een andere afwijking is de vrijval van de voorziening deelneming ONW en OBWZ (€ 3,1 mln.). De hoogte van de voorziening wordt aan het einde van het boekjaar bijgesteld. Dit kan leiden tot relatief grote afwijkingen. Om in de toekomst deze schommelingen op te vangen, is het voorstel om een egaliseriereserve te vormen. Op deze wijze wordt het jaarrekeningresultaat niet beïnvloed. Tot slot zijn er incidentele budgetten in de begroting opgenomen voor het realiseren van maatschappelijke doelen. Helaas blijkt een deel van deze budgetten niet in het betreffende jaar besteed te kunnen worden, vaak ook door externe factoren. Om de middelen alsnog in te zetten voor de beoogde doelen/amities is het voorstel om deze over te hevelen naar 2024.
WV-2	8	Kan een overzicht gegeven worden van de subsidies die verleend zijn in 2023 voor verplaatsing van woningen? De VORM-subsidie vervalt in de tweede helft van 2024. Die gelden vallen dan vrij. Die worden dan overgeheveld naar de algemene reserve nemen we aan. Gaarne bevestiging.	In 2023 keerden we in totaal €611.653,- aan VORM-subsidie uit. Dit bedrag is opgebouwd uit 11 vastgestelde aanvragen en 6 toegekende aanvragen waarvoor we een voorschot uitkeerden. Van het totaal bedrag betaalde de gemeente €190.550,- en de Provincie Zuid-Holland €421.103,-. De gelden vallen niet vrij want de regeling loopt door bij raadsbesluit.
WV-3	8	Pagina 8: Kan een exactere prognose gegeven worden tijdens de loop van het jaar over de uitgaven WMO? Nu is er een verschil van € 4.3 miljoen. Wat gaat het College doen aan verbeterde monitoring zoals aangegeven in de 5e alinea op die pagina?	Er wordt gewerkt aan een kwartaalrapportage voor het college en de concerdirectie over de uitgaven en de prestaties in het Sociaal Domein. Op basis daarvan kunnen we u in de P&C cyclus en op separate dossiers informeren over de voortgang.
WV-4	8	Pagina 8: In het sportbeleid is € 1.1 miljoen voordeel geboekt. Bekend is dat KMD ook dringend behoefte heeft aan een (extra) kunstgrasveld. Is het mogelijk om dat bedrag daarvoor in te zetten?	De besteding van het voordeel in de jaarrekening is onderwerp van een integrale afweging. Het toevoegen van een kunstgrasveld bij KMD is nieuw en zal in de afwegingen kunnen worden meegenomen.
WV-5	8	Hoe staat het met de 25%-regeling? Kan daar een overzicht van gegeven worden over 2023: wat is toegewezen, wat is afgewezen en wat is doorgerold naar 2024?	In 2022 zijn er 9 investeringssubsidies sportaccommodaties & scoutinggebouwen verleend voor het jaar 2023 ter hoogte van €445.080,-. Hiervan betreft het 2 scoutinggebouwen en 7 sportaccommodaties. Er is 1 aanvraag afgewezen en er is 1 aanvraag ingetrokken.
WV-6	24	Kan een overzicht gegeven worden van de door de Omgevingstafel Westland in 2023 in behandeling genomen kwesties; hoeveel zijn afgewezen en hoeveel zijn toegewezen?	In 2023 zijn we over gestapt van zaaksysteem dat betekent dus dat we voor nu inschatting gemaakt hebben. Er zijn in 2023 61 aanvragen gedaan voor de omgevingstafel, daarvan hebben er 47 een positieve uitkomst (dat wil zeggen "wenselijk" of "wenselijk mits"). Er zijn 7 aanvragen niet positief beoordeeld ("niet wenselijk" of "niet haalbaar") 7 aanvragen zijn buiten behandeling gelaten of ingetrokken door de aanvrager.

WV-7	33	Wat heeft de optimalisatieslag opgeleverd voor wat betreft de inventarisatie van gebieden die het meest kansrijk zijn voor de glastuinbouw? Kunnen we dat verslag / rapport ontvangen.	Nee, want de inventarisatie is nog niet klaar. Het gaat om een complex en omvangrijk onderzoek.
WV-8	33	Wanneer wordt uitvoering gegeven aan het deel uit het coalitieakkoord inzake de verdere versoepeling van de handhavingsregels en/of de beslisboom? We lezen daarvan niets in de toelichting op pagina 33. Zie paragraaf 11 van het coalitieakkoord, we citeren dat: 11. Handhaving glastuinbouw (bestaande gevallen) • We voeren de plattelandswoning in bij het bestemmingsplan, als maatwerkoplossing voor reconstructie en knelgevallen. • Handhaving op strijdig planologisch van grond en gebouwen in het glastuinbouwgebied is primair een instrument in het belang van het uitvoeren van concrete herstructureringsprojecten binnen glastuinbouwgebieden in Westland. In die optiek zetten we het instrument 'handhaving' alleen in als de handhaving ook bijdraagt aan de daadwerkelijke realisering van concrete reconstructie- of schaalvergrotingsplannen binnen het glastuinbouwgebied. • Met maatwerkoplossingen en gedoogbeslissingen zal strijdig planologisch gebruik van grond en gebouwen in het glastuinbouwgebied tijdelijk worden gedoogd mits geen concreet plan of voornemen bestaat tot het verwezenlijken van de bestemming op korte termijn. Zo nodig bezien we ook in hoeverre we nutteloos uitgevoerde handhaving kunnen heroverwegen waarbij een goede ruimtelijke ordening leidend is. • Voor woningen langs openbare wegen die niet (meer) bewoond worden door een aan het achterliggende bedrijf verbonden persoon handhaven we niet langer de agrarische glastuinbouwbestemming en zetten deze desgevraagd om in de bestemming 'burgerwoning' of 'plattelandswoning', tenzij er op korte termijn een concreet reconstructie- of schaalvergrotingsplan is waar uitvoering op korte termijn plaatsvindt."	In 2023 hadden we - in combinatie met de Handhavingsstrategie Thema Glastuinbouw 2020 - voldoende instrumenten beschikbaar om de beschreven aanpak uit het coalitieakkoord uit te voeren. Het enige ontbrekende instrument betrof de invoering van de plattelandswoning. Voor de introductie daarvan is een bestemmingsplan in procedure gebracht.
WV-9	36	Er wordt aangegeven dat u de beleidsregels "Huisvesting op tuinderspercelen" hebt geëvalueerd. Wat heeft die evaluatie opgeleverd en op welke punten zullen de beleidsregels worden aangepast?	Dit kunt u teruglezen in de evaluatie zelf, welke op 14 december 2023 naar uw raad is verzonden. Uit de evaluatie is naar voren gekomen dat niet zozeer de beleidsregels inhoudelijk aangepast dienen te worden, ook omdat vermindering van de te bieden woonkwaliteit, maar dat er een aantal procesverbeteringen zijn, waar het de samenwerking met de initiatiefnemers betreft.
WV-10	56	Is het "kopje koffie" in het geheel niet ingevoerd ofwel in urgente gevallen wel?	Nee het kopje koffie is nog niet uitgevoerd. We hebben gesprekken gevoerd met de aanbieders over de uitvoerbaarheid van het kopje koffie. De capaciteitsproblemen bij zorgaanbieders en wachtlijsten in de zorg belemmeren de uitvoering hiervan.

WV-11	65	In hoeverre is het reëel te veronderstellen dat de WOS uiteindelijk als streekomroep één van de, naar we menen 34, omroepen zal zijn, die voor rijks subsidie in aanmerking komt? In ieder geval gelden een aantal formele criteria zoals de eis van 200.000 inwoners. Met andere woorden, bestaat de verwachting bij het College dat de extra subsidie van € 200.000,-- niet meer nodig zal zijn op termijn?	Er komen in totaal 80 lokale publieke streekomroepen. Het is nog onduidelijk of er door de gemeente structureel subsidie zal moeten worden verstrekt. Over het algemeen hebben niet-commerciële omroepen een subsidie nodig.
WV-12	65	In hoeverre wordt de exploitatie van de Hofboerderij nog overgenomen door de gebruikers? Zo niet, welk structureel plan heeft het College met de exploitatie?	Voor een duurzame exploitatie wordt in nader overleg met gebruikers en huurders onderzoek gedaan naar een toekomstbestendige beheer- en onderhoudssituatie voor de Hofboerderij.
WV-13	91	Welke maatregelen worden ingevoerd om tot een vermindering van de hoeveelheid restafval per inwoner te komen?	In de jaarrekening is gemeld dat er een nieuw contract voor afvalinzameling en -verwerking van huishoudelijk afval in 2023 is voorbereid. en dat dit nieuwe contract vanaf 2025 zal leiden tot een kwalitatieve verbetering van de afvalinzameling en een betere dienstverlening voor inwoners. In april 2024 is de Dienstverleningsovereenkomst met HVC getekend. Samen met HVC wordt een plan voorbereid om het (fijn) restafval beter te scheiden en maatregelen in te voeren om de hoeveelheid restafval per inwoner te verminderen. Om een goede overgang van de dienstverlening naar HVC mogelijk te maken, worden er in 2024 nog geen maatregelen doorgevoerd.
WV-14	181	Welke concrete maatregelen worden genomen bij Patijnenburg om uit de rode cijfers te komen?	Het vertrekpunt van het Toekomstscenario 'On the move' was dat Patijnenburg binnen vier jaar zelfvoorzienend zou zijn en zwarte cijfers zou gaan schrijven. Echter de uitgangspunten zijn ondertussen achterhaald. Daarom doen we een financiële- en een bestandsanalyse om te bepalen welke maatregelen we kunnen of moeten nemen om deze vorm van dienstverlening voor een kwetsbare doelgroep duurzaam te behouden. Op basis van de uitkomsten van de analyses stellen we concrete maatregelen op.
WV-15	204	Welke calamiteitenberging Westland betreft het, omdat de aanduiding nu niet duidelijk is?	Het betreft de calamiteitenberging: Locatie Galgenweg
WV-16	259	Er wordt melding gemaakt van de VIC bevindingen: € 2.3 miljoen onrechtmatig / onduidelijk. Wat is er gebeurd? Gaarne kort verklaren.	De € 1 mln. aan onrechtmatigheden bestaan uit onjuiste betaling van facturen (onterecht, onjuist boekjaar, verkeerde kostenpost) en aanbestedingsfouten bij verbonden partijen. In het sociaal domein bedragen de totale onduidelijkheden € 1,3 mln. Dit bestaat uit de productieverantwoordingen van zorgleveranciers die nog niet zijn ontvangen en de onzekerheid die voortvloeit uit de persoonsgebonden budgetten (PGB).

WV-17	255	Gaarne uitleg van de regel leefgeld en uitkeringen vluchtelingen Oekraïne en hetzelfde voor de regel opvang vluchtelingen Oekraïne. Is de conclusie juist dat de gemeente aan de opvang fors verdiend heeft?	Leefgeld Op grond van de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne hebben Oekraïense vluchtelingen in de situatie dat zij een inkomen hebben lager dan 25% van artikel 31 2e lid onderdeel n van de participatiewet recht op een financiële vergoeding. Bij de begroting wordt er een inschatting gemaakt hoeveel personen aanspraak op deze leefgeldvergoeding zullen doen gelden. Bij de jaarrekening wordt er middels de SISA verantwoording afgelegd over het daadwerkelijk uitbetaalde leefgeld en verrekend met verdere SPUK-gelden. Opvang vluchtelingen Oekraïne Het klopt dat kosten lager uitvielen dan de inkomsten. Bij de oude regeling werd er per opvangplek een normvergoeding verstrekt van € 83,- ter dekking van de kosten voor gemeentelijke opvang. Dat de kosten voor 2023 hiermee ruimschoots gedekt zijn is ook door het Rijk onderkent. Voor 2024 is de normvergoeding met € 22,- verlaagd naar € 61,- en worden de kosten voor leefgeld vergoed op basis van werkelijk gemaakte kosten. Daarnaast zijn er in 2023 gemiddeld 33 Oekraïners opgevangen in het Hotel Fletcher, waarmee een deel van het nadeel bij de opvang van statushouders wordt opgevangen. Een verdere nuancering is dat ten behoeve van de opvang van Oekraïners er chalets zijn aangekocht die over 10 jaar worden afgeschreven, terwijl de opvangduur korter is en daarmee kosten naar de toekomst zijn verschoven. De verwachting is dat na afloop van de opvang van de Oekraïners, de chalets volledig zijn afgeschreven en er aanzienlijke kosten gemaakt dienen te worden om de opvanglocaties te herstellen naar de oorspronkelijke staat van onderhoud.
WV-18	254	Er wordt vermeld dat € 157.706,-- is uitgegeven voor de huisvesting van tijdelijke opvang arbeidsmigranten “voor kosten voor huureenheden”. Wat wordt hier bedoeld en welke kosten zijn dat?	Dit zijn kosten voor beleid, begeleiding initiatieven en projecten op het gebied van de huisvesting arbeidsmigranten, alsmede advieskosten t.b.v. huureenheden.
WV-19	254	Gaarne een specificatie van de uit de Westland Agenda gedane uitgaven.	In 2023 zegden we aan 34 projecten financiering toe. De toegezegde bedragen varieerden van €15.000,- tot €375.000,-. In totaal zegden we €2.850.000,- aan financiering toe aan projecten binnen de WAI. Daarvan betaalden we in totaal tot eind 2023 een bedrag van €2.296.415,- uit.
WV-20	253	Waar zijn de uitgaven aan gedaan voor de deelvisies wonen, voorzieningen en groen/blauw? Wat heeft het externe bureau gedaan?	Met dit budget zijn verkenningen uitgevoerd op gebied van water, groen en wonen.
WV-21	231	Bij Berkenflat 2 een ontvangen bedrag van € 200.000,--. Wat is dat?	Door de gemeente is er subsidie aangevraagd en verkregen (in 2022) voor het project Berkenflat 2.

WV-22	224	Gaarne toelichten de reserve van ruim € 10 miljoen voor “opvanglocaties” (beëindiging exploitatie en verkoop hotel). Waar komen de stortingen vandaan?	Bij de besluitvorming van de jaarrekening 2023 wordt in verband de toekomstige verwachte exploitatienadelen bij het hotel, voorgesteld om beide reserves samen te voegen tot de reserve De twee reserves zijn ontstaan uit de volgende stortingen: Bij de strategische aankoop van het hotel Carlton Fletcher is in de Raad van 22 maart 2023 besloten om ter afdekking van de risico's, een bestemmingsreserve "Opvanglocaties" ter grootte van 3.925.000 euro in te stellen ten laste van de algemene reserve. Bij de jaarrekening 2023 is het positieve verschil van € 6,453 miljoen tussen de ontvangen rijksmiddelen en de kosten van de opvang Oekraïne gestort in deze reserve. Bij de bestemming van het jaarresultaat 2022 is bij raadsbesluit 5 juli 2023 een bestemmingsreserve Reserve Opvang vluchtelingen en statushouders gevormd van € 3,593 miljoen om toekomstige lasten van het hotel op te kunnen vangen. Om het proces rondom de opvang van vluchtelingen en statushouders soepel te laten verlopen is besloten om het college te mandateren om toekomstige overschotten of tekorten te verrekenen met de reserve. In deze jaarrekening is het nadeel voor de opvang van statushouders ten laste gebracht van deze reserve.
WV-22	223	Hetzelfde voor de reserve opvang vluchtelingen en statushouders op pagina 223.	Bij de strategische aankoop van het hotel Carlton Fletcher is in de Raad van 22 maart 2023 besloten om ter afdekking van de risico's, een bestemmingsreserve "Opvanglocaties" ter grootte van 3.925.000 euro in te stellen ten laste van de algemene reserve. Bij de jaarrekening 2023 is het positieve verschil van € 6.453 miljoen tussen de ontvangen rijksmiddelen en de kosten van de opvang Oekraïne gestort in deze reserve. Bij de bestemming van het jaarresultaat 2022 is bij raadsbesluit 5 juli 2023 een bestemmingsreserve Reserve Opvang vluchtelingen en statushouders gevormd van € 3,593 miljoen om toekomstige lasten van het hotel op te kunnen vangen. Om het proces rondom de opvang van vluchtelingen en statushouders soepel te laten verlopen is besloten om het college te mandateren om toekomstige overschotten of tekorten te verrekenen met de reserve. In deze jaarrekening is het nadeel voor de opvang van statushouders ten laste gebracht van deze reserve. Bij de besluitvorming van de jaarrekening 2023 wordt in verband de toekomstige verwachte exploitatienadelen bij het hotel, voorgesteld om beide reserves samen te voegen tot de reserve
WV-23	223	Aan de reserve riolering is een bedrag onttrokken van € 125.000,-- “ten behoeve van het Westland Programma”. Wat is dit?	Inzet handhaving ten behoeve van de riolering glastuinbouw

WV-24	222	Wat zijn alle kosten gemeente in 2023 voor de 2 halve gemeentehuizen, inclusief nutsvoorzieningen en beveiliging?	Totaal 4.243 inclusief nustvoorziening, huisvesting en beveiliging zie Pag.123						
WV-25	218	Klopt de Algemene reserve na de storting in 2023 in de reserve wooninvesteringsfonds?	Ja. De reserve Wooninvesteringsfonds is gevuld vanuit de reserve Versterking financiële soliditeit. Abusievelijk is op pagina 221 vermeld dat de storting in de reserve Wooninvesteringsfonds heeft plaatsgevonden vanuit de algemene reserve.						
WV-26	214	Wat zou de Westlandse Zoom-grondbankpositie zijn geweest als de Westlandse Zoom wel alle grondtransacties zou hebben afgerekend? (Nu opgeschort vanwege liquiditeitspositie binnen OWBZ.)	Er zijn door OBWZ wel de afgesproken betalingen voor gronden verricht, voor zowel 2023 als 2024. Alleen de daadwerkelijke grondtransacties dienen nog uitgevoerd te worden. Dus er is geen sprake van opschorting van betaling, maar van opschorting levering gronden.						
WV-27	161	Gaarne een uitsplitsing van de post inhuur externen op pagina 161.	Uitsplitsing Inhuur 2023 <table><tr><td>Totaal Materieel budget</td><td>12.884.846</td></tr><tr><td>Totaal P- budget</td><td>10.766.103</td></tr><tr><td>Totaal</td><td>23.650.949</td></tr></table>	Totaal Materieel budget	12.884.846	Totaal P- budget	10.766.103	Totaal	23.650.949
Totaal Materieel budget	12.884.846								
Totaal P- budget	10.766.103								
Totaal	23.650.949								
WV-28	160	Op pagina 160 wordt de formatie 2023 gesteld op 965 fte. Waar is dat op gebaseerd?	Het formatietotaal in 2023 van 965 fte zijn de toegestane formatieplaatsen aansluitend op het beschikbaar gestelde personeelsbudget. Dit zijn zowel tijdelijke als structureel toegestane formatieplaatsen.						
WV-29	29	Op pagina 29 wordt aangegeven dat de inkomsten uit bovenwijkse voorzieningen lager zijn dan begroot. Gaarne een uitsplitsing van de inkomsten (welk project, bedrag etc.).	Zie bijlage: WV-29 Beantwoording Tech.Jaarvragen						
WV-30	29	Op pagina 29 wordt ingegaan op de kosten centrumplannen. Welk bedrag is in 2023 uitgegeven voor het centrum Monster?	Dit is niet volledig te herleiden omdat een aantal betaalde facturen betrekking heeft op werkzaamheden voor meerdere kernen. Wel is zeker dat ca. € 45.000 is uitgegeven aan vergroening centrum van Monster.						